

Univerzita Pardubice
Fakulta ekonomicko-správní
Ústav ekonomiky a managementu

**Historie ochrany duševního vlastnictví v ČR na příkladu
užitého vzoru**

-

Martin Kejdana

Bakalářská práce
2012

Univerzita Pardubice
Fakulta ekonomicko-správní
Akademický rok: 2011/2012

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Martin Kejdana**
Osobní číslo: **E08646**
Studijní program: **B6208 Ekonomika a management**
Studijní obor: **Management podniku: Manažerská etika**
Název tématu: **Historie ochrany duševního vlastnictví v ČR na příkladu užitého vzoru**
Zadávající katedra: **Ústav ekonomiky a managementu**

Z á s a d y p r o v y p r a c o v á n í :

1. Úvod
2. Definice, popis a historie vzniku ochrany duševního vlastnictví
3. Historie a vysvětlení pojmu užitého vzor
4. Vývoj ochrany na příkladu užitého vzoru

Rozsah grafických prací: -
Rozsah pracovní zprávy: cca 30 stran
Forma zpracování bakalářské práce: tištěná/elektronická
Seznam odborné literatury:

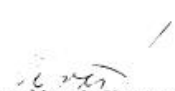
1. Prošek, Jaroslav. Duševní Vlastnictví: Pětijazyčný Slovník. Vyd. 2. Praha: Úřad průmyslového vlastnictví, 2002. Kompaktní disk.
2. JENERÁL, Emil. Evropský patentový systém. 2. vyd. Praha: Metropolitní univerzita Praha, 2005. 272 s. ISBN 978-80-86855-73-8
3. KOPECKÁ, Světlana. Evropská unie a ochrana průmyslového vlastnictví. Vyd. 1. Praha: Úřad průmyslového vlastnictví, 2002, 84 s. ISBN 8077282702577.
4. LINDBERG, Van. Intellectual property and Open Source. USA: O'Reilly Media, 2008. 400 s. ISBN 978-0-596-51796-0.

Vedoucí bakalářské práce: **doc. Ing. Jaroslav Pakosta, CSc.**
Ústav ekonomiky a managementu

Datum zadání bakalářské práce: **24. dubna 2012**
Termín odevzdání bakalářské práce: **30. dubna 2012**

doc. Ing. Renáta Myšková, Ph.D.
děkanka

L.S.

doc. Ing. Marcela Kožená, Ph.D.
vedoucí ústavu

V Pardubicích dne 25. dubna 2012

Prohlášení autora:

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci na téma *Historie ochrany duševního vlastnictví v ČR na příkladu užitého vzoru* vypracoval samostatně pod vedením doc. Ing. Jaroslava Pakosty, CSc. a uvedl jsem v seznamu všechnu použitou literaturu a odborné zdroje.

Byl jsem seznámen s tím, že se na moji práci vztahují práva a povinnosti vyplývající ze zákona č. 121/2000 Sb., autorský zákon, zejména se skutečností, že Univerzita Pardubice má právo na uzavření licenční smlouvy o užití této práce jako Školního díla podle § 60 odst. 1 autorského zákona, a s tím, že pokud dojde k užití této práce mnou nebo bude poskytnuta licence o užití jinému subjektu, je Univerzita Pardubice oprávněna ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které na vytvoření díla vynaložila, a to podle okolností až do jejich skutečné výše.

Souhlasím s prezenčním zpřístupněním své práce v Univerzitní knihovně Univerzity Pardubice.

V Pardubicích dne 18.8.2012

Martin Kejdana

Poděkování:

Na tomto místě bych rád poděkoval doc. Ing. Jaroslavu Pakostovi, CSc., za cenné připomínky, odborné rady a v neposlední řadě za projevenou trpělivost, čímž přispěl k úspěšnému vypracování této bakalářské práce.

Anotace:

Tato práce je zaměřena na důležitost ochrany duševního vlastnictví v moderním světě. V textu bude vysvětlen popis, možné způsoby a historie ochrany duševního vlastnictví.

Po té se podrobněji seznámíme s pojmem užitný vzor. Na jaká technická řešení se vztahuje, jaké jsou podmínky ochrany užitným vzorem a jak řízení o přihlášení probíhá. V poslední části se podíváme na vývoj historie ochrany užitného vzoru v ČR.

Klíčová slova:

Duševní vlastnictví, průmyslové vlastnictví, vynálezy, užitné vzory.

Title:

The history of the protection of the intellectual property in the Czech Republic on the example of the utility model.

Annotation:

This work is focused on the importance of the intellectual property protection in the modern world. In the text below, there will be explained the description, the history and different ways of the intellectual property protection.

After that we will get a closer look at the concept of the Utility model. Which technical solutions it applies on, what the conditions of the Utility model protection are and how its application works. In the last section we will take a look at the history development in CZE of the Utility model protection.

Keywords:

Intellectual property, industrial property, inventions, utility models.

Obsah

Úvod.....	11
1. Definice, popis a historie vzniku ochrany duševního vlastnictví	12
1.1. Duševní vlastnictví – definice.....	12
1.2. Duševní vlastnictví - popis	13
1.2.1. Autorské právo	13
1.2.2. Průmyslové vlastnictví	14
1.3. Způsoby ochrana duševního vlastnictví.....	16
1.3.1. Ústavněprávní ochrana.....	16
1.3.2. Soukromoprávní ochrana.....	16
1.3.3. Trestní ochrana soudní	19
1.3.4. Trestní ochrana právní.....	21
1.3.5. Ochrana podnikatelského prostředí	22
1.3.6. Ochrana zahraničního obchodu	23
1.3.7. Ochrana duševního vlastnictví prostřednictvím spotřebitelského práva	24
1.3.8. Nekalá soutěž	25
1.4. Právní předpisy ochrany duševního vlastnictví v ČR	25
1.5. Historie vzniku ochrany duševního vlastnictví.....	26
1.5.1. Mezinárodní dohody o ochraně duševního vlastnictví.....	26
1.5.2. Dohody Evropské unie o ochraně duševního vlastnictví	30
2. Užitélný vzor - definice, vysvětlení, přihlášení apod.	32
2.1. Definice užitélného vzoru	32
2.1.1. Předmět ochrany	32
2.1.2. Podmínky ochrany	33
2.2. Přihlášení užitélného vzoru	33
2.2.1. Podání přihlášky užitélného vzoru	33
2.2.2. Vývoj ochrany technických řešení na příkladu s odbočením	35
2.2.4. Doba trvání ochrany	36
2.2.5. Řízení o přihlášce užitélného vzoru	37
2.2.6. Řízení o zániku ochrany užitélného vzoru.....	38
2.2.7. Příklad vývoje řízení o přihlášení a výmazu užitélného vzoru.....	39
2.3. Účinky užitélného vzoru	41
2.4. Rozdíl mezi užitélným vzorem a patentem	41
2.5. Vývoj počtu užitélných vzorů v letech 1993 – 2011	44
3. Vývoj právní ochrany duševního vlastnictví v České republice	46

3.1. Vývoj právní ochrany užitným vzorem	47
3.2. Vývoj právní ochrany užitným vzorem v ČR.....	48
Závěr	50
Seznam použité literatury.....	52
Přílohy	54

SEZNAM TABULEK

Tabulka 1: Správní poplatky pro užitný vzor.....	34
Tabulka 2: Užité vzory zapsané přihlašovatelům z ČR dle hlavních sekcí MPT.....	45

SEZNAM OBRÁZKŮ

Obrázek 1: Počet přihlášených patentů a užitných vzorů v České Republice.....	43
Obrázek 2: Počet přihlášených užitných vzorů v České Republice.....	44
Obrázek 3: Počet přihlášených užitných vzorů v ČR od tuzemských a cizích přihlašovatelů.	45

Seznam zkratk

Sb.	Sbírka zákonů
ČR	Česká republika
WIPO	World Intellectual Property Organization, Světový úřad duševního vlastnictví
BIRPI	United International Bureaux for the Protection of Intellectual Property, Světová organizace duševního vlastnictví
TRIPS	Trade-Related aspects of Intellectual property, Dohoda o obchodních aspektech práv k duševnímu vlastnictví
WTO	World Trade Organization, Světová obchodní organizace
EPC	European Patent Convention, Evropská patentová úmluva
EU	Evropská unie
ES	Evropské Společenství
Úřad	Úřad průmyslového vlastnictví
MPT	Mezinárodní patentové třídění

Úvod

V současné době, vyznačující se každodenním vývojem nových technologií a modernizací výrobních procesů, se ochrana duševního vlastnictví stává prioritou číslo jedna. Společnosti, fungující v prostředí tržní ekonomiky, přesouvají v rámci zvýšení konkurenceschopnosti výrobu do oblastí s levnou pracovní silou. V původních destinacích pak zůstávají především experti, pracující na výzkumu. Výsledky jejich práce jsou tím nejcennějším, čím společnosti disponují, představují nehmotná aktiva organizace. Zamezením zneužití neoprávněnými subjekty se zabývá ochrana průmyslového vlastnictví, kterou tvoří široké spektrum zákonů a dalších pravidel.

Obdobnou problematikou v oblasti kultury, zahrnující zejména díla umělecká, literární, hudební, audiovizuální a podobná, se zabývá autorské právo. S nástupem internetu a rozvojem serverů na sdílení dat je otázka, jak zabránit neoprávněnému šíření, stále aktuálnější.

Obě výše uvedené kategorie, ochranu průmyslového vlastnictví a autorské právo, můžeme souhrnně označit pojmem ochrana duševního vlastnictví.

Vzhledem k tomu, že znalost této oblasti má v současnosti bezesporu zcela zásadní význam, rozhodl jsem si jej zvolit za téma svoji bakalářské práce. Věřím, že tento materiál může být pro značné množství fyzických i právnických osob přínosem.

Cílem práce je seznámit čtenáře s problematikou, důležitostí a historií ochrany duševního vlastnictví, dále s pojmem užitný vzor, jeho vysvětlením, jeho praktickou funkcí a vývojem ochrany užitným vzorem, především v České republice.

1. Definice, popis a historie vzniku ochrany duševního vlastnictví

1.1. Duševní vlastnictví – definice

Pojem duševní vlastnictví lze definovat jako majetek nehmotné povahy (nehmotný statek), který je výsledkem procesu lidského myšlení. Můžeme sem zařadit tak zařadit souhrny více či méně originálních myšlenek, námětů, návodů a řešení, jak měnit či pozměňovat okolní nebo vnitřní svět člověka. Za duševní vlastnictví však lze považovat jen to, co je jedinečné, neopakovatelné a dostatečně originální.

Podle zakládací listiny Světové organizace duševního vlastnictví z r. 1967 se vztahuje pojem duševní vlastnictví na:

- literární, umělecká a vědecká čísla
- umělecká vystoupení, zvukové a rozhlasové záznamy
- vynálezy ze všech oblastí lidského snažení
- vědecké objevy
- průmyslové vzory
- obchodní známky, obchodní jména a označení
- ochranu proti nekalé soutěži
- „veškerá další práva spojená s duševní činností v oblasti průmyslové, vědecké, literární nebo umělecké“.

Jeden ze způsobů dělení, jak nám říká Martin Boháček, je podle systému jejich právní úpravy. Nehmotné statky dělí na nehmotné předměty:

- Duševního vlastnictví v širším smyslu
- Průmyslového vlastnictví (průmyslových práv)
 - vynálezy, užité vzory, průmyslové vzory, topografie polovodičových výrobků (čipů)
 - ochranné známky, označení původu zboží, obchodní jména
- Duševního vlastnictví v užším slova smyslu (autorského práva a práv příbuzných)
 - autorská díla včetně počítačových programů
 - výkony výkonných umělců, zvukové záznamy a snímky, televizní a rozhlasové pořady

- Další zvláštní právní ochrany (nové odrůdy rostlin a plemena zvířat, nové metody léčení lidí, zvířat a rostlin, aj.)
- Ochrany nekalosoutěžní (know-how, data a informace, obsah databáze, nechráněné výsledky výzkumu a vývoje, projekty aj.)
- Práva na ochranu osobnosti fyzické osoby (tzv. osobnostních práv) i na ochranu dobré pověsti právnické osoby (goodwill) v obou případech v občanském zákoníku
- Ochrany osobních údajů v informačních systémech i údajů v jiných zvláštních systémech (např. v zákoně o zdraví lidu, v zákoně o státním tajemství aj.)
- Nekalosoutěžní ochrany dobré pověsti podniku, reklamy aj.[1]

1.2. Duševní vlastnictví - popis

Duševní vlastnictví se převážně dělí do dvou kategorií a to na autorská práva a průmyslové vlastnictví. My se budeme zabývat hlavně průmyslovým vlastnictvím, poněvadž do této skupiny patří užitný vzor a jeho právní ochrana, o autorských právech si povíme jen velmi stručně.

1.2.1. Autorské právo

Předmětem autorského práva je podle Zákona č. 121/2000 Sb., Zákon o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon), autorské dílo, mezi které patří:

- dílo literární a jiné dílo umělecké a dílo vědecké, které je jedinečným výsledkem tvůrčí činnosti autora a je vyjádřeno v jakékoli objektivně vnímatelné podobě včetně podoby elektronické, trvale nebo dočasně, bez ohledu na jeho rozsah, účel nebo význam (dále jen "dílo"). Dílem je zejména dílo slovesné vyjádřené řečí nebo písmem, dílo hudební, dílo dramatické a dílo hudebně dramatické, dílo choreografické a dílo pantomimické, dílo fotografické a dílo vyjádřené postupem podobným fotografii, dílo audiovizuální, jako je dílo kinematografické, dílo výtvarné, jako je dílo malířské, grafické a sochařské, dílo architektonické včetně díla urbanistického, dílo užitého umění a dílo kartografické.
- za dílo se považuje též počítačový program, je-li původní v tom smyslu, že je autorovým vlastním duševním výtvořem. Databáze, která je způsobem výběru nebo

uspořádáním obsahu autorovým vlastním duševním výtvořem a jejíž součástí jsou systematicky nebo metodicky uspořádány a jednotlivě zpřístupněny elektronicky či jiným způsobem, je dílem souborným. Jiná kritéria pro stanovení způsobilosti počítačového programu a databáze k ochraně se neuplatňují. Fotografie a dílo vyjádřené postupem podobným fotografii, které jsou původní ve smyslu věty první, jsou chráněny jako dílo fotografické.

Autorské právo se vztahuje na dílo dokončené, jeho části a fáze, včetně názvu a jmen, díla vzniklá tvůrčím přepracováním díla jiného, včetně překladu díla do jiného jazyku. Autorskoprávní ochrana je neformální, což znamená, že ke vzniku práva není potřeba registrace, protože autorské právo vzniká okamžikem vytvoření díla (např. v okamžiku, kdy je dílo předneseno, zahráno, nazpíváno, zaznamenáno na papír nebo libovolný nosič)

1.2.2. Průmyslové vlastnictví

Průmyslové vlastnictví je užší pojem duševního vlastnictví, představuje pouze určitý úsek vyznačující se určitými specifickými znaky. Patří sem především vynálezy, užité vzory, topografie polovodičových výrobků, průmyslové vzory, ochranné známky, označení původu a zeměpisná označení atd. Oproti jiným předmětům duševního vlastnictví se vyznačují svou průmyslovou využitelností a také formálním požadavkem na zápis do příslušného rejstříku (pro vznik práv k těmto předmětům podle zvláštních právních předpisů).

Vynález: ochranu vynálezecké činnosti v tomto případě tvoří patent (patentové právo). Předmětem patentového práva jsou vynálezy, které jsou nové, průmyslově využitelné a jsou výsledkem vynálezecké činnosti. Tyto tři podmínky musí být splněny, aby na vynález mohl být udělen patent. Patentovatelný tedy může být jak výrobní postup, tak výrobek jako takový. Doba platnosti práva k patentu je 20 let. Upravuje je zákon č. 527/1990 Sb.

Užitný vzor: Užitný vzor má velmi blízko k vynálezu, příbuznost spočívá v tom, že se taky jedná o výtvořy průmyslově-technické povahy, které mohou být předmětem obchodních vztahů. Hlavní rozdíly se týkají invenční úrovně, podmínek, rozsahu a doby trvání ochrany, atd. Do ochrany je s výjimkou biologických reproduktivních materiálů, způsobů výroby nebo pracovních činností zahrnuto prakticky totéž, co do patentové ochrany. Oproti patentové

ochraně je však ochrana užitnými vzory určena pro ochranu jednodušších technických řešení. Doba platnosti práva k užitnému vzoru je 10 let. Upravuje je zákon č. 478/1992 Sb.

Průmyslový vzor: Průmyslový vzor (design) je předmět průmyslového vlastnictví, který je výsledkem činnosti zejména v oblasti průmyslového výtvarnictví a návrhářství. Průmyslovými vzory se chrání především vnější úpravy výrobků, které jsou nové a průmyslově využitelné. Vnější úpravou se rozumí plošný nebo prostorový vzhled výrobků nebo jeho části, spočívající zejména ve znacích linií, obrysů, barev, tvaru, struktury nebo materiálů výrobku samotného nebo jeho zdobení. Doba platnosti práva k průmyslovému vzoru je 5 let. Upravuje je zákon č. 207/2000 Sb.

Topografie polovodičových výrobků (čipů): Nejedná se o čipy jako takové, neboť ty by mohly být chráněny buď jako vynález nebo užitný vzor. Jde zde o způsob uspořádání čipů ve vrstvách, aby se zabránilo přeskokování náboje mezi jednotlivými obvody. Povahově se tedy jedná o předmět někde mezi vynálezem a průmyslovým vzorem. Doba ochrany práv ze zapsané topografie trvá 10 let. Upravuje je zákon č. 529/1991 Sb.

Ochranné známky: Ochranné známky jsou jeden z nejdůležitějších a nejúčinnějších prostředků, díky kterému můžeme dostat výrobky či služby do povědomí co nejširší veřejnosti. Renomované firmy mohou díky ochranným známkám prodávat své výrobky mnohem draž, než firmy se stejně kvalitními výrobky, ale méně známými značkami. Ve vztahu k zákazníkům pak ochranné známky představují záruku, že zboží či služba vykazuje vysokou kvalitu, osvědčené vlastnosti, apod., což se následně odráží v poptávce. Ochranné známky mají tedy význam ryze ekonomický. Ochranná známka trvá 10 let. Upravuje je zákon č. 441/2003 Sb.

Označení původu a zeměpisná označení: Tato označení jsou používána k označení zboží pocházejícího z určitého místa, jestliže kvalita nebo vlastnosti tohoto zboží jsou převážně dány zvláštním zeměpisným prostředím s jeho charakteristickými přírodními a lidskými faktory. Nutnou podmínkou je, že výroba nebo zpracování takového zboží probíhá ve vymezeném území. Označování původu zboží vzniklo původně spontánně tím, že spotřebitelé začali spojovat název určité oblasti a konkrétních výrobků, které pocházely z této oblasti a vyznačovaly se určitou kvalitou.

1.3. Způsoby ochrana duševního vlastnictví

1.3.1. Ústavněprávní ochrana

Základní pravidla ochrany duševního vlastnictví v ČR jsou stanovena v Listině základních práv a svobod. Všechny právní předpisy nižší právní síly musí být v souladu s pravidly zakotvenými v Listině, práva zde zaručená jsou obecně přímo aplikovatelná a lze se jich soudní cestou dovolat.[20]

Český ústavní soud je vedle obecných soudů, které jsou při rozhodování vázány jak zákony, tak všemi předpisy vyšší právní síly (tedy i Listinou), nejvýznamnějším garantem ochrany ústavně zaručených práv.

Ústavní soud má na rozdíl od soudů pravomoci, umožňující rušit všechny legislativní akty orgánů veřejné moci. Tato pravomoc se označuje jako negativní legislativní pravomoc, tzn. že Ústavní soud má oprávnění neústavní předpisy rušit, ale nemůže je nahrazovat či jinak vytvářet.

Ústavní soud provádí dvojí kontrolu ústavnosti a to tzv. abstraktní a konkrétní. Abstraktní kontrola spočívá v pravomoci Ústavního soudu rušit neústavní právní předpisy bez ohledu na skutečnost, jestli na základě tohoto předpisu bylo protiprávně zasáhnuto do ústavně zaručených práv a svobod jedinců. Konkrétní kontrola ústavnosti spočívá v právu každého jedince podat ústavní stížnost v případě, kdy se domnívá, že jednáním orgánu veřejné moci bylo zasaženo do jeho ústavně zaručených práv a svobod.

1.3.2. Soukromoprávní ochrana

Soukromoprávní úprava ochrany statků duševního vlastnictví je poněkud roztržštěná, kvůli širokému rozsahu statků a jejich povahové různorodosti. Základním prostředkem je zde soukromoprávní žaloba. Ve všech případech zásahu do práv majitelů je možné civilní řízení zahájit pouze na návrh oprávněné osoby, nikdy z úřední povinnosti.

Negativní nárok (nárok na zákaz rušení práva): Jde o nárok na zákaz rušení práva, na zdržení se určité hospodářské nebo jiné činnosti. Došlo-li k neoprávněnému zásahu do práv, může se oprávněná osoba domáhat u soudu toho, aby se porušovatel zdržel jednání, jímž dochází k porušení nebo ohrožení práva (§ 4 odst.1 č. 221/2006 Sb). Předpokladem úspěšnosti žaloby je, že rušení práva trvá, hrozí, že s rušením práva bude započato nebo se bude opakovat; např. při zjištění, že je připravována výroba zboží, které je z hlediska duševního vlastnictví padělkem.[7]

Nárok na odstranění následků nebo zničení zboží: Oprávněná osoba se může u soudu dožadovat toho, dojde-li k neoprávněnému zásahu do práv, aby se porušovatel zdržel jednání, jímž dochází k porušení práva. A to především:

- 1) Stažením výrobku, jehož vinnou došlo k ohrožení nebo porušení práva, z trhu.
- 2) Trvalým odstraněním nebo zničením výrobku, jehož vinnou došlo k ohrožení nebo porušení práva.
- 3) Stažením, trvalým odstraněním nebo zničením materiálů, nástrojů a zařízení určených nebo používaných výlučně nebo převážně při činnostech porušujících nebo ohrožujících právo.

Nárok na informace: Oprávněná osoba může požadovat vůči třetí osobě,

- 1) která za účelem přímého či nepřímého hospodářského nebo obchodního prospěchu držela zboží porušující právo, nebo
- 2) která za účelem přímého či nepřímého hospodářského nebo obchodního prospěchu užívala služby porušující právo, nebo
- 3) o níž bylo zjištěno, že za účelem přímého či nepřímého hospodářského nebo obchodního prospěchu poskytovala služby užívané při činnostech porušujících právo, anebo
- 4) která byla označena osobou uvedenou v písmeni a), b) nebo c) jako osoba účastnící se výroby, zpracování, skladování nebo distribuce zboží či poskytování služeb, informace o původu a distribučních sítích zboží či služeb, kterými je porušováno právo, požadovat informace obsahující:
 - jméno a příjmení nebo obchodní firmu či název a místo trvalého pobytu nebo sídla výrobce, zpracovatele, skladovatele, distributora, dodavatele a jiného předchozího držitele zboží nebo služby porušující právo

- údaje o vyrobeném, zpracovaném, dodaném, skladovaném, přijatém nebo objednaném množství a o ceně obdržené za dané zboží či služby.[7]

Nárok na morální zadostiučinění: Morální zadostiučinění směřuje k veřejné omluvě například v odborném tisku, který je odebírán a čten v odborných kruzích. Bývá ve věcech ochrany duševního vlastnictví méně časté. Musí však být prokázán vznik nemajetné škody. Zadostiučinění může být i peněžité podoby, které může soud navrhnout ve výši nejméně dvojnásobku licenčního poplatku, který by byl potřeba při získání licence k užívání práva. Při nevědomosti porušovatele, že porušuje práva, může soud stanovit zadostiučinění nejméně ve výši poplatku, který by byl potřeba při získání licence k užívání práva.

Nárok na náhradu skutečné škody a ušlého zisku: V případě odpovědnosti za škodu se hradí skutečná škoda a ušlý zisk. Pro vznik této škody je potřeba prokázání viny porušovatele. Upřednostňovaný způsob náhrady škody je reálná náhrada. Vzhledem k povaze duševního vlastnictví tato naturální restituce prakticky nepřipadá v úvahu. Náhradu škody může soud navrhnout ve výši nejméně dvojnásobku licenčního poplatku, který by byl potřeba při získání licence k užívání práva. Při nevědomosti porušovatele, že porušuje práva, může soud stanovit zadostiučinění nejméně ve výši poplatku, který by byl potřeba při získání licence k užívání práva.

Nárok na vydání bezdůvodného obohacení: Vydání bezdůvodného obohacení přichází v úvahu i vedle poskytnutí zadostiučinění a vedle náhrady škody. Jedná se například o situace, kde na straně uživatele chybí právní důvod využití cizího duševního vlastnictví, jímž je zejména licenční smlouva, či v případě, že tento důvod sice byl, ale odpadl, například vypovězení licenční smlouvy poskytovatelem licence. Jestliže obohacený nebyl v dobré víře, musí vydat nejen bezdůvodné obohacení, ale též veškeré užitky, které představuje například čistý zisk. Obohacenému v dobré víře připadají veškeré užitky z tohoto obohacení do jeho vlastnictví. Pro oblast autorského práva existuje zvláštní úprava, která udává, že výše bezdůvodného obohacení vzniklého na straně porušujícího právo, činí dvojnásobek odměny, která by byla obvykle potřeba k získání licence.

Určovací rozsudek: Při prokázání padělků nebo nedovolené napodobeniny, může vydat soud určovací rozsudek, pokud žalobce prokáže naléhavý právní zájem na vydání

tohoto rozsudku. To může žalobci ušetřit značnou časovou ztrátu, náklady vynaložené na ochranu svého práva atd.

Nárok na zveřejnění rozhodnutí:

1) Soukromé zveřejnění skutkového děje nebo stavu věci:

Jedná se především o rychlé a mimosoudní cesty náprav. Využívá se k tomu příhodných obchodních zbraní, například zveřejnění na vlastní náklady v odborném tisku, placenou inzercí atd. Často jsou účinnější než soudní rozsudek, kde spor se může vléct i několik let a jeho výsledek může být nejistý.

2) Veřejná omluva:

Jedná se spíše o morální zadostiučinění, které nebývá obvyklé, protože postižený vesměs sleduje majetkové zájmy.

3) Zveřejnění rozsudku na náklady druhé strany:

O tomto právu hovoří jen autorský zákon a obchodní zákoník u práva proti nekalé soutěži. V ostatních případech je toto právo buď zahrnuto v demonstrativních výčtech nároků z práv průmyslového vlastnictví, nebo není upraveno vůbec.

1.3.3. Trestní ochrana soudní

Účelem trestního řízení je postupem podle zákona zjistit trestný čin, odhalit jeho pachatele, vyšetřit skutek, který naplňuje znaky trestného činu podle trestního práva hmotného, a postavit pachatele před soud, který rozhodne o jeho vině nebo nevině. Jestliže soud shledá pachatele vinným, uloží mu trest nebo ochranné opatření, popřípadě upustí od potrestání, a poté provede výkon trestu či ochranného opatření, byly-li uloženy.[7]

Pochopitelně ne každé jednání, jež je v rozporu s předpisy na ochranu duševního vlastnictví, znamená trestný čin. Musí jít o jednání, které naplní určitý stupeň nebezpečnosti pro společnost. Jedná se tedy o činy, jejichž zejména hospodářský dopad se vymyká běžnému standardu. Vedle dokonaných trestných činů se trestá také pokus o trestný čin a u zvláště závažných trestných činů i jejich příprava. Trestána je rovněž organizace, návod a pomoc k trestnému činu.[20]

Trestný čin porušování autorského práva, práv souvisejících s právem autorským a práv k databázi: Zahrnuje jednání, která neoprávněně zasahují do zákonem chráněných

práv autorského díla, rozhlasovému či televiznímu vysílání a databázi, zvukovému záznamu či zvukově-obrazovému záznamu, uměleckému výkonu. Autorské dílo je objektivně vyjádřeným duševním výtvořem spočívajícím v individuálním ztvárnění myšlenky. Nejčastějším porušením práv je především přivlastnění si autorství, zveřejnění díla bez souhlasu autora, provedení změn bez souhlasu autora, případně použití díla takovým způsobem, který snižuje jeho uměleckou hodnotu. Neoprávněným zásahem je i neoprávněné zhotovení napodobeniny či rozmnožení díla. Porušení práva se dělí na dvě skupiny, a to jestli se dokáže prokázat, že pachatel věděl, že nehmotný majetek je majetkem jiné osoby a že je užívá neoprávněně, nebo jestli se přímý úmysl prokázat nedokáže. Za tento trestný čin lze uložit peněžitý trest v maximální výši 5 000 000 Kč, případně odnětí svobody až na dobu 5 let.

Trestný čin porušování průmyslových práv: Osoba, která neoprávněně zasáhne do práv k chráněnému vynálezu, užitému vzoru, průmyslovému vzoru a topografii polovodičových výrobků. Tento trestný čin tedy nezahrnuje všechny předměty průmyslového vlastnictví, které mohou být chráněny. Není obvyklé, že by pachatel jedním činem zasáhl do více práv chráněných touto skutkovou podstatou. Naopak není tak vzácná situace, že je naplněna i jiná skutková podstata jiného trestného činu, a to zásahu do autorských práv, především průmyslových vzorů. I tomto případě lze při prokázání úmyslu udělit odnětí svobody až na 2 roky nebo uložit peněžitý trest. U vynálezu jde například o výrobu, nabízení, uvádění na trh nebo používání výrobku, dovoz či skladování takového výrobku. U průmyslového vzoru jde především o neoprávněné využívání tím, že bez licenční smlouvy je podle něho zhotoven výrobek nebo takový výrobek dovezen či uveden do oběhu. Neoprávněným zásahem u polovodičů je jednání, kdy bez souhlasu majitele topografie provede pachatel reprodukci topografie nebo její samotné části, vyrobí polovodičový výrobek s topografií, využije topografii obchodně, zobrazí topografii sloužící k jeho výrobě a nebo doveze topografii nebo polovodičový výrobek, který obsahuje chráněnou topografii.

Trestný čin porušování práv k ochranné známce, obchodnímu jménu a chráněnému označení původu: Tento trestný čin zahrnuje práva k ochranné známce, označení původu a obchodního jména. Jedná se především o trestné činy dovozu, vývozu či uvedení do oběhu zboží či služeb, které jsou neoprávněně označeny ochrannou známkou, neoprávněné užívání obchodní firmy či uvádění do oběhu výrobků opatřených chráněným

označením původu. Pachatel může být v případě prokázání úmyslu potrestán odnětím svobody až na 6 měsíců nebo odnětím svobody nebo propadnutím věci.

Trestný čin nekalé soutěže: Jednání, která neoprávněně zasahují do práv duševního vlastnictví, ale nedají se zařadit pod skutkové podstaty předchozí, patří pod trestný čin nekalé soutěže. Jedná se především o práva k obchodnímu tajemství, know-how, zlepšovacím návrhům a důvěrným informacím. Nekalá soutěž je zákonem definována takto: Kdo jednáním, které je v rozporu s předpisy upravujícími soutěž v hospodářském styku nebo se zvyklostmi soutěže, poškodí dobrou pověst nebo ohrozí chod nebo rozvoj podniku soutěžitele, bude potrestán odnětím svobody až na jeden rok nebo peněžitým trestem nebo propadnutím věci nebo jiné majetkové hodnoty.[24]

1.3.4. Trestní ochrana právní

Protiprávní jednání, které nedosahuje míry trestnosti vyžadované pro trestné činy, je běžně možné veřejnoprávně postihnout v přestupkovém řízení. Přestupkem je zaviněné jednání, které porušuje nebo ohrožuje zájem společnosti a je za přestupek označeno v zákoně č. 200/1990 Sb. Pachatelem přestupku může být pouze fyzická osoba. Za porušení povinnosti uložené právnické osobě odpovídá podle přestupkového zákona ten, kdo za právnickou osobu jednal nebo dal k tomuto jednání příkaz. Veřejnoprávní odpovědnost právnických osob za taková jednání musí být výslovně v zákoně uvedena. Nejde potom o přestupek, ale o tzv. jiný správní delikt. V oblasti správněprávní ochrany práv duševního vlastnictví se delikty právnických osob uplatňují výjimečně.[20]

Jelikož k zavinění postačí i nevědomá nedbalost, značně se rozšiřuje rozsah odpovědnosti za přestupek oproti trestněprávní odpovědnosti. Naopak není postihována příprava, pokus ani organizace, návod či pomoc ke spáchání přestupku.

Správní delikty podle autorského zákona: Skutková podstata správního deliktu spočívá v neoprávněném užití chráněného předmětu nebo v neoprávněném zásahu do práva autorského či neplnění oznamovací povinnosti obchodníka. Správní delikty projednává v prvním stupni obecní úřad obce s rozšířenou působností, v jehož uzemním obvodu byl správní delikt spáchán a může uložit pokutu, která se liší podle skutkových podstat.

Přestupek porušování průmyslových práv: Přestupku se dopustí ten, kdo neoprávněně vykonával práva, která jsou zákony na ochranu průmyslového vlastnictví vyhrazena majitelům těchto práv. Konkrétně jde o ochranu patentů, zapsaných průmyslových vzorů, zapsaných ochranných známek, zapsaných označení původu zboží i zapsaného zeměpisného označení. Pachatelem může být kdokoli, pokud bude vykonávat práva k průmyslovému vlastnictví bez souhlasu případně bez vědomí majitele.

Sankcí může být pokuta až do výše 15 000 Kč.[4]

Přestupek neoprávněného užívání obchodní firmy nebo zaměnitelného označení: Označuje se tak neoprávněné užívání obchodní firmy, tak jakéhokoliv zaměnitelného označení. Je širší než trestní ochrana soudní. Práva jako obchodní tajemství, know-how či důvěrné informace nejsou přestupkovým zákonem chráněny. Tyto práva se dají chránit podřazením pod skutkovou podstatu přestupku neoprávněného užívání majetku.

Přestupková ochrana trestá společensky nebezpečné činy, které lze podřadit pod trestněprávní ochranu. Jde o ochranu veřejného zájmu. Pro majitele práv má přestupková ochrana význam, jako důkazní prostředek v civilním procesu, kde se již může sankciovat ve značných částkách, na rozdíl od přestupkové ochrany.

1.3.5. Ochrana podnikatelského prostředí

Podnikat v České republice se dá především na základě živnostenského nebo obdobného oprávnění, které udělují živnostenské úřady. Pokud podnikatel porušuje podmínky stanovené rozhodnutím o udělení koncese či právními předpisy, může mu být živnost pozastavena nebo zrušena. To se týká též porušování práv duševního vlastnictví. Podnikatelské oprávnění je možné zrušit či pozastavit, bez ohledu na to, jestli podnikateli byla zakázána činnost a to i v případě, že se porušováním práv k duševnímu vlastnictví přestupku či trestného řízení nedopustil. Často se tak stává při provozování obchodu se zbožím, provozování technologicky náročné výrobní činnosti, vydavatelské a nakladatelské činnosti, organizování uměleckých produkcí atd.

1.3.6. Ochrana zahraničního obchodu

Zahraníční obchod upravuje ve spojitosti s duševním vlastnictvím zákon č. 191/1999 Sb., o opatřeních týkajících se dovozu, vývozu a zpětného vývozu zboží porušujícího některá práva duševního vlastnictví.

Zákon se netýká jednání, které může zasahovat do práv duševního vlastnictví. Jedná se o předpis, který upravuje postup orgánů v souvislosti s potíráním pirátského zahraničního obchodu. Předmětem nejsou práva, nýbrž zboží, na které se tato práva vážou.

Padělky a nedovolené napodobeniny: Český zákon rozlišuje dva druhy předmětného zboží:

a) Padělek:

Padělkem je zboží, včetně obalu, na němž je bez souhlasu majitele ochranné známky umístěno označení stejné či zaměnitelné se zapsanou ochrannou známkou (včetně etiket, návodů, prospektů atd.), obal, na němž je umístěno toto označení, nástroj speciálně určený k výrobě ochranné známky, zboží porušující práva majitele patentu.

b) Nedovolená napodobenina:

Nedovolenou napodobeninou je zboží včetně jeho obalu, které je vyrobené bez souhlasu majitele patentu, autorského práva, práv s autorským právem souvisejících a práva k databázi, práva k zapsanému průmyslovému vzoru a práva k užitému vzoru. Za nedovolenou napodobeninu se považuje i nástroj určený pro výrobu nedovolené rozmnoženiny.[17]

Žádost o přijetí opatření na hranicích a zabránění porušování práv: Celní opatření se provádí na návrh majitele práv či jiné oprávněné osoby. V případě prokázání nebezpečí, že jde o zboží pirátského charakteru, celní orgán zboží zabaví a vyrozumí oprávněné osoby. Celní orgán může toto zboží zajistit bez ohledu na práva třetích osob, tedy v případě, kdy práva patří zcela jiné osobě, než která zboží přepravuje. Navrhovatel musí složit kauci, která v případě, že se nejedná o napodobeniny nebo padělky, propadá ve prospěch státu. Pokud se návrh ukáže oprávněný, zboží je celním orgánem zajištěno. Po

zajištění je oprávněná osoba povinna zahájit soudní řízení, ve kterém se určí, zda jde o padělky či nikoli.

Zničení zboží nebo jeho vyřazení: V případě prokázání padělku nebo napodobeniny, musí si celní správa zboží ponechat a oprávněná osoba může podat návrh na zničení zboží na náklady vlastníka, popřípadě vyřazení zboží z obchodování bez jakéhokoliv nároku na náhradu škody. Rozhoduje o tom celní úřad, jehož rozhodnutí představuje pro oprávněnou osobu maximální možnou ochranu před zneužitím pirátského zboží. Oprávněná osoba pak může pokračovat jinými kroky, například podáním soukromoprávní žaloby za účelem ochrany práv duševního vlastnictví a náhradou škody.

1.3.7. Ochrana duševního vlastnictví prostřednictvím spotřebitelského práva

V rámci ochrany spotřebitele je zakázáno klamavé jednání, spočívající zejména v uvádění nepravdivých, nedoložených, neúplných či nepřesných, nejasných či dvojsmyslných nebo přehnaných údajů nebo zamlčování údajů o skutečných vlastnostech výrobků nebo služeb. Přičemž za klamání spotřebitele se považuje také nabídka nebo prodej výrobků nebo zboží porušujících některá práva duševního vlastnictví či jeho skladování za účelem prodeje.[17]

Definice zboží, které porušuje některá práva duševního vlastnictví, je zakotvena v zákoně 191/1999 Sb., o opatřeních týkajících se dovozu, vývozu a zpětného vývozu zboží porušujícího některá práva duševního vlastnictví. Ochrana se vztahuje především na poskytování služeb, nikoli pouze na obchodování s výrobky. Každá osoba, která složí jistinu, může podat podnět k zahájení příslušných opatření na zamezení podnikání zasahujícího do práva duševního vlastnictví.

Orgány dozoru jsou česká obchodní inspekce, živnostenské úřady a Státní zemědělská a potravinářská inspekce. V případě bezprostředního ohrožení majetku jsou tyto orgány oprávněny pozastavit prodej výrobků či poskytování služeb nebo uzavřít provozovnu. Se souhlasem státního dozoru pak může prodej výrobků či poskytování služeb obnovit. Za porušení je možno uložit pokutu.

1.3.8. Nekalá soutěž

Nekalou soutěží je jednání v hospodářské soutěži, které je v rozporu s dobrými mravy soutěže a je způsobilé přivodit újmu jiným soutěžitelům nebo spotřebitelům. Jednáním v nekalé soutěži pak je jakékoliv neoprávněné užívání duševního vlastnictví, je-li toto jednání způsobilé přivodit újmu jiným soutěžitelům. Jde zejména o nekalosoutěžní skutkové podstaty parazitování, klamavého označení výrobku či služeb či vyvolání nebezpečí záměny. Ostatní obdobná jednání lze podřadit pod generální klauzuli nekalosoutěžních jednání, což se také běžně děje.[20]

1.4. Právní předpisy ochrany duševního vlastnictví v ČR

- Zákon č. 527/1990 Sb., o vynálezech a zlepšovacích návrzích
- Zákon č. 529/1991 Sb., o ochraně topografií polovodičových výrobků
- Zákon č. 478/1992 Sb. o užitných vzorech
- Zákon č. 207/2000 Sb., o průmyslových vzorech
- Zákon č. 452/2001 Sb., o ochraně označení původu
- Zákon č. 441/2003 S., o ochranných známkách
- Zákon č. 206/2000 Sb., o ochraně biotechnologických vynálezů
- Zákon č. 121/2000 Sb. autorský zákon
- Zákon č. 191/1999 Sb. o opatřeních týkajících se dovozu
- Zákon č. 1116/2000 Sb. změna zákonů o ochraně průmyslového vlastnictví
- Zákon 417/2004 Sb. o patentových zástupcích
- Zákon č. 173/2002 Sb., o udržovacích poplatcích
- Vyhláška č. 21/2002 Sb. o řízení ve věcech vynálezů
- Sdělení č. 69/2002 Sb., o přístupu ČR k EPO
- Zákon č. 634/1992 Sb., o ochraně spotřebitele
- Zákon č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů
- Zákon č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník
- Zákon 40/2004 Sb., občanský zákoník
- Zákon č. 140/1961 Sb., trestní zákoník

1.5. Historie vzniku ochrany duševního vlastnictví

Historie ochrany průmyslového vlastnictví sahá do doby prehistorické, ale až kapitalistické výrobní vztahy vytvořily podmínky pro specifické utváření této ochrany. První vynálezci to zprvu neměli lehké. Znamé jsou perzekuce inkvizicí římskokatolické církve, které postihly i takové vynálezecké osobnosti jako Leonarda da Vinciho nebo Galilea Galileiho. Postupem času se však vyvinula pro udělování privilegií panovníkem pravidla, takže vynálezci nebo osoby zavádějící vynález do praxe získali právní nárok na udělení ochrany za splnění konkrétních podmínek. Už od počátku byla ochrana časově omezena a kromě novosti byla nutným předpokladem pro udělení ochrany také užitečnost, aby bylo možné řešení zavádět do praxe.

1.5.1. Mezinárodní dohody o ochraně duševního vlastnictví

1.5.1.1. Benátský zákon

Benátský zákon z roku 1474 je nejstarším zákonem na ochranu vynálezů, který obsahoval už mnohé prvky z moderního práva ochrany průmyslového vlastnictví. Tento zákon dával původci práva, pokud vynález splňoval podmínky v zákoně uvedené. Byl to naprosto přelomový zákon, poněvadž v ostatních státech se ještě více než tři století udělovaly výsady z aktu milosti panovníka bez jednoznačného právního nároku původce. Benátský zákon už obsahoval jasná pravidla, která musel vynález splňovat. Byla to novost, tvůrčí úroveň a předvedení za účelem praktického využití. Smyslem práva bylo, aby nikdo v benátském teritoriu nesměl bez souhlasu původce zasahovat do jeho práv z vynálezu. Pokuta za porušení činila až 100 dukátů.

1.5.1.2. Pařížská unijní úmluva

Pařížská úmluva nebo též Pařížská unijní úmluva z roku 1883 je univerzální mnohostrannou mezinárodní smlouvou, které se účastní státy ze všech kontinentů a všech možných státních zřízení. Na základě této úmluvy vznikla tzv. Pařížská unie (Unie na ochranu průmyslového vlastnictví), jejímiž členy je včetně České republiky více než 100 dalších států. Smlouva zakotvuje základní principy práva průmyslového vlastnictví, např. teritorialita právní

ochrany (příhláška musí být podána v každé zemi zvlášť a omezena jen na území, kde je udělena, ochrana vydaná na tentýž statek v různých zemích je na sobě vzájemně nezávislá), zásada asimilace (cizinci musí mít v zemích unie stejná práva jako tamější obyvatelé), právo priority (uplatnění data prioritní přihlášky při přihlašování do jiných smluvních zemí) atd. Česká republika je úmluvou vázána od roku 1975 (vyhláška Ministerstva zahraničí č.64/1975 Sb. ve znění vyhl.č. 81/1985 Sb)

1.5.1.3. Madridská dohoda

Madridská dohoda o mezinárodním zápisu továrních nebo obchodních známek:

Dohoda byla uzavřena 14. dubna 1891 v Madridu, Česká republika se účastní též od roku 1975. Madridská dohoda umožnila mezinárodní registraci ochranných známek u Mezinárodního úřadu Světové organizace duševního vlastnictví v Ženevě. Registrace ochranné známky u tohoto úřadu má účinky i ve vztahu k přihlašovatelem určeným členským zemím, jejichž úřady, pokud nevznesou ve stanovené lhůtě oprávněné námitky, zapíší takovou známku bez dalšího řízení do svých národních známkových rejstříků.[19]

Madridská dohoda o potlačování falešných nebo klamavých údajů o původu zboží:

Dohoda byla uzavřena 14. dubna 1891 v Madridu, Česká republika se účastní též od roku 1963. Dohoda upravuje některé principy ochrany proti užívání nepravdivých nebo klamavých údajů o původu zboží v obchodním styku. Ustanovení Madridské dohody se promítají do zákonodárství členských zemí, které upravují prostředky obrany proti užívání nepravdivých údajů o původu výrobků. Falešnými údaji jsou údaje objektivně nepravdivé. Klamavými údaji jsou nejen údaje objektivně nepravdivé, ale i údaje, které sice objektivně pravdivé jsou, ale způsob, jakým jsou na výrobku uvedeny, nebo v souvislosti s dalšími okolnostmi konkrétního případu, jsou objektivně způsobivé klamat veřejnost o původu výrobku. Zákaz užívání falešných nebo klamavých údajů se vztahuje i na užití ve znacích, oznámeních, účtech, obchodní korespondenci nebo v jakémkoli jiném obchodním oznámení. Výrobky, uváděné v této dohodě musí být při dovozu zabaveny, nebo alespoň musí být jejich dovoz zakázán, případně mohou být uplatněny další sankce.[19]

1.5.1.4. Haagská dohoda

Hlavním účelem Haagské dohody z roku 1925 je umožnit ochranu průmyslových vzorů v určených členských státech prostřednictvím podání jediné přihlášky na jediném místě, tj. přímo u Mezinárodního úřadu WIPO. Druhým hlavním účelem Haagské dohody je zjednodušit spravování práv plynoucích z mezinárodně zapsaného průmyslového vzoru a změn údajů týkajících se průmyslového vzoru. Dohoda umožňuje obnovu zápisu prostřednictvím zaplacení jediného obnovovacího poplatku, dále pak umožňuje podat jedinou žádost o změnu údajů týkajících se průmyslového vzoru.[21]

Česká republika je vázána dodržovat Haagskou dohodu od roku 2005, kdy vyšlo rozhodnutí rady Evropského společenství, že všechny země společenství k dohodě přistupují. Členem Haagské dohody může být každý stát, patřící do Organizace duševního vlastnictví nebo mezivládní organizace, kde lze získat ochranu průmyslových vzorů.

1.5.1.5. Lisabonská dohoda

Lisabonská dohoda o ochraně označení původu zboží a o jeho mezinárodním zápisu z roku 1958, umožňuje chránit označení původu ve všech zemích na základě jediné přihlášky. Přihláška se podává u mezinárodního úřadu v Ženevě, stejně jako u Madridské dohody o mezinárodním zápisu továrních nebo obchodních známek. Oproti Madridské dohodě má však méně členů a proto je její význam menší.

1.5.1.6. Smlouva o patentové spolupráci

Washingtonská smlouva o patentové spolupráci z roku 1970 umožňuje také ochranu vynálezu ve více zemích na základě jediné mezinárodní přihlášky, ovšem každý stát má právo na svoji právní ochranu, podle svého národního práva. Přihlášky se podávají na mezinárodních úřadech nebo u národního úřadu, kde si žadatel zadá, ve kterých zemích se ochrany dožaduje. Úmluva umožňuje jednotlivým právníkům či fyzickým osobám se rozhodnout, do jaké země podat přihlášku, což je i díky spojení levnější. Řízení o mezinárodní přihlášce má dvě fáze – mezinárodní a národní. Mezinárodní fáze řízení je organizována Mezinárodním úřadem, kterým je WIPO, národní fáze pak probíhá před národními patentovými úřady.

1.5.1.7. WIPO

Všechny výše uvedené smlouvy spravuje Světová organizace duševního vlastnictví WIPO (World Intellectual Property Organization), založená ve Stockholmu 16. července 1967 se sídlem v Ženevě. Členem organizace je přes 180 států včetně České republiky. Předchůdcem WIPO byla organizace BIRPI, která měla dohlížet na dodržování zásad dohodnutých v Pařížské a Bernské úmluvě.

1.5.1.8. Dohoda o obchodních aspektech práv k duševnímu vlastnictví

Nejdůležitější normou, která upravuje ochranu práv k duševnímu vlastnictví ve vztahu k mezinárodnímu obchodu, je Dohoda o obchodních aspektech práv k duševnímu vlastnictví (Trade-Related Aspects of Intellectual Property Rights, TRIPS) z roku 1995.[6] Cílem dohody TRIPS byla mj. omezení narušení a překážek mezinárodního obchodu, propagace účinné a přiměřené ochrany práv duševního vlastnictví a zajištění toho, aby se sama opatření a postupy vymáhání práv duševního vlastnictví nestaly bariérami legitimního obchodu.[3]

Tři hlavní rysy dohody:

- 1) Standardy: dohoda stanovuje minimální standardy ochrany poskytované každým členem. Všechny hlavní prvky ochrany jsou zde přesně definovány, zejména předmět ochrany, práva na propůjčení a přípustné výjimky z těchto práv a minimální doba trvání ochrany.
- 2) Vynucování: domácí postupy a náprava vynucování práv duševního vlastnictví.
- 3) Řešení sporů: podle dohody jsou spory mezi členy WTO ohledně respektování povinností podle TRIPS předmětem postupů WTO pro řešení sporů.[16]

Jednou z nejdůležitějších částí dohody TRIPS je způsob vynucování práv ochrany duševního vlastnictví. Dohoda říká, že by se nežádoucí aktivity měly zastavit už u zdroje, nutí vlády podle jejich zákonů tvrdě trestat přestupky a zamezit tak jejich dalšímu výskytu.

1.5.2. Dohody Evropské unie o ochraně duševního vlastnictví

1.5.2.1. Evropská patentová úmluva (EPC)

Evropská patentová úmluva z roku 1973 je mezinárodní smlouvou, která umožňuje získat patent v několika či všech členských státech na základě jediné přihlášky a jediného přihlašovacího řízení. Patenty uděluje Evropský patentový úřad se sídlem v Mnichově. V současné době je možné získat patent v 38 evropských zemích včetně České republiky, která je členem od roku 2002. Přihláška se podává ve francouzském, německém nebo anglickém jazyce a je v ní uvedeno, pro které státy si přihlašovatel přeje získat Evropský patent. Pokud přihlašovatel nepochází z členského státu, musí být zastoupen kvalifikovaným zástupcem. Po udělení Evropského patentu je přihlašovatel povinen provést validaci, tzn. musí podat u úřadů příslušných států překlad patentového spisu do úředního jazyka státu. Patentová ochrana zajišťovaná cestou evropského patentu je v současné době stále ještě finančně náročná, je však výhodnější, než cesta několika souběžných patentových přihlášek, podaných v každém státě zvlášť. Ze zkušeností plyne, že v případě přihlašování alespoň do pěti z těchto států je tento způsob získání ochrany levnější.[2]

Mezi náklady na získání evropského patentu patří především přihlašovací poplatek (800 Euro), poplatek za průzkum (2.000 Euro), poplatek za udělení patentu (1.500 Euro). K tomu je však potřeba přičíst také poplatky související s validací, kam patří náklady na zastoupení (5.500 Euro), překlady (11.500 Euro) či národní udržovací poplatky (8.500 Euro).

Úmluva o udělování evropských patentů (Evropská patentová úmluva) je členěna do dvanácti částí a obsahuje 178 článků: Obecná a institucionální ustanovení, Hmotné patentové právo, Evropská patentová přihláška, Udělovací řízení, Řízení o odporu, Řízení o stížnosti, Společná ustanovení, Dopady na národní právo, Zvláštní úmluvy, Mezinárodní přihláška podle smlouvy o patentové spolupráci, Přejídná ustanovení a Závěrečná ustanovení.[2]

1.5.2.2. Průmyslové vzory společenství

Pro ochranu průmyslových vzorů na teritoriu EU byl vytvořen institut průmyslového vzoru Společenství. Nařízení Rady (ES) č. 6/2002 ze dne 12. prosince 2001 o (průmyslových) vzorech Společenství založilo dvě formy vzoru Společenství: nezapsaný průmyslový vzor

Společenství a zapsaný průmyslový vzor Společenství. Obě formy mají účinnost na celém (jednotném a nedílném) teritoriu EU, tj. v rozsahu spojeného teritoria 27 členských států EU.[22]

1.5.2.2. Ochranné známky společenství

Ochranná známka společenství má jednotnou povahu a stejné účinky v celém Společenství. Znamka může být zapsána, převedena, lze se jí vzdát, může být zrušena nebo prohlášena za neplatnou a její užívání může být zakázáno pouze pro celé Společenství. Úředními jazyky pro podání přihlášky jsou angličtina, němčina, francouzština, španělština a italština. Přihláška se podává ve španělském Alicante.

2. Užitený vzor - definice, vysvětlení, přihlášení apod.

2.1. Definice užitečného vzoru

Definice: Technická řešení, která jsou nová, přesahují rámec pouhé odborné dovednosti a jsou průmyslově využitelná, se chrání užitenými vzory.[25]

Právní úprava týkající se užitených vzorů je zakotvena v zákoně č. 478/1992 Sb., o užitených vzorech, ve znění zákona č. 116/2000 Sb.

Patentová ochrana nemusí být vždy jedinou vhodnou formou ochrany jedinečných technických řešení. Pro předměty s nižší vynálezeckou úrovní, popř. menšího ekonomického významu, je možné zvolit si pro svůj vynález jednodušší, rychlejší a méně nákladnou ochranu tzv. užiteným vzorem.

Podmínky ochrany užitečného vzoru se od ochrany patentem liší jen požadavkem na úroveň řešení. Z možnosti ochrany užiteným vzorem jsou však vyloučeny všechny způsoby výroby nebo pracovní činnosti a biologické reproduktivní materiály. Pokud jde o právo na ochranu užiteným vzorem a náležitosti přihlášky užitečného vzoru, platí obdobné zásady jako v případě patentové přihlášky. Základní rozdíl však spočívá v řízení o přihláškách užitených vzorů. Řízení je zde založeno na tzv. registračním principu, kdy Úřad zkoumá jen splnění základních podmínek pro ochranu a zapíše užitený vzor do rejstříku, aniž by zkoumal, zda předmět přihlášky je z hlediska novosti a tvůrčí úrovně způsobilý k ochraně.[22]

2.1.1. Předmět ochrany

Předmětem ochrany jsou technická řešení, za které se nepovažují objevy, matematické metody a vědecké teorie. Dále ochrana užiteným vzorem nezahrnuje ochranu vnější úpravy výrobku, které mají k dispozici právní úpravu v podobě průmyslového vzoru, plány, programy počítačů, uvedení informací, pravidla a způsoby vykonávání duševní činnosti. Užitenými vzory dále nelze chránit technická řešení, která jsou v rozporu s obecnými zájmy,

zejména se zásadami lidskosti a veřejné morálky, odrůdy rostlin a plemena zvířat, jakož i biologické reproduktivní materiály, způsoby výroby nebo pracovní činnosti.

2.1.2. Podmínky ochrany

Základní podmínkou pro zápis užitého vzoru do rejstříku je absolutní světová novost technického řešení. Technické řešení je nové, není-li stavem techniky, což znamená, že nebyl před dnem, od něhož přísluší přihlašovatelů užitého vzoru právo přednosti, zveřejněn. Dále musí být technické řešení průmyslově využitelné – tím je, může-li být opakovaně využito v hospodářské činnosti.

2.2. Přihlášení užitého vzoru

2.2.1. Podání přihlášky užitého vzoru

Zápis do rejstříku probíhá podáním přihlášky u příslušného Úřadu, v našem případě se jedná o Úřad průmyslového vlastnictví. Podání přihlášky je jednostranný právní úkon, kterým se zahajuje řízení o přihlášce užitého vzoru.

Přihláška se obvykle podává na předtištěném formuláři, aby došlo k uvedení všech právním předpisem stanovených informací, ale není to podmínkou.

Přihláška musí obsahovat žádost o zápis užitého vzoru do rejstříku, název užitého vzoru, popis technického řešení, popř. i jeho dokumentaci, a nároky na jeho ochranu, v nichž musí být jasně a stručně vymezen předmět, který má být užitým vzorem chráněn. Dále musí být uvedeno, kdo je jeho původcem.

Žádost samotná musí obsahovat obvyklé informace pro řízení, kterými jsou jméno a příjmení, adresa bydliště a údaje o státní příslušnosti přihlašovatele. Dále se uvádí jméno a příjmení, titul a sídlo zástupce, pokud je přihlašovatel zastoupen. Pokud je přihlašovatelem právnická osoba, je nutné uvést její úplný název v rejstříkovém znění a adresu sídla a stejné údaje o původci. Součástí žádosti je i název technického řešení, projev vůle přihlašovatele, že žádá o zapsání užitého vzoru do rejstříku, případně doklad o nabytí práva na užitý vzor, údaj o přiznání práva přednosti, datum podání přihlášky, její číslo, stát nebo orgán, u něhož byla přihláška podána a podpis přihlašovatele nebo jeho zástupce.

Podáním přihlášky vzniká přihlašovatelovi právo přednosti před každým, kdo by podal později přihlášku stejného technického řešení. Právo přednosti musí být uvedeno již v přihlášce a současně musí být uvedeno datum podání přihlášky. Pokud přihlašovatel podal již dříve žádost o udělení patentu, může mu být přiděleno datum podání, popř. i právo přednosti z této žádosti. Tomuto kroku se říká odbočení.

Za podání přihlášky je přihlašovatel povinen zaplatit správní poplatky. Výše těchto poplatků je uvedena v **tabulce 1**.

Tabulka 1: Správní poplatky pro užitný vzor

	Kč
Vydání stejnopisu, opisu, výpisu z rejstříku, spisů, úředních listin a záznamů za každou i započatou stránku	100
Za každou i započatou stránku, je-li pořizována na kopírovacím stroji nebo na tiskárně počítače	15
	Kč
a) Přijetí žádosti	
- o první prodloužení lhůty	200
- o každé další prodloužení lhůty	500
- o prominutí zmeškání lhůty	1 000
b) Přijetí rozkladu proti rozhodnutí Úřadu průmyslového vlastnictví	1 000
c) Přijetí žádosti	
- o vydání osvědčení o právu přednosti (prioritní doklad)	600
- o zápis převodu	600
- o zápis licence	600
- o zápis zástavního práva	600
- o konverzi evropské přihlášky za každý stát, do kterého bude přihláška zaslána	600
	Kč
Přijetí přihlášky užitečného vzoru	1 000

	Kč
- pokud je (jsou) přihlašovatelem (li) výlučně původce (i)	500
	Kč
Přijetí žádosti o určení, zda technické řešení spadá do rozsahu zapsaného užitého vzoru	5 000
	Kč
Přijetí návrhu na výmaz užitého vzoru z rejstříku	2 000
	Kč
Přijetí žádosti o každé prodloužení platnosti zápisu užitého vzoru	6 000

Poznámky

1. Dojde-li k zápisu užitého vzoru do rejstříku po uplynutí doby jeho platnosti, je poplatek za prodloužení splatný do 2 měsíců ode dne zápisu.
2. Nebyl-li poplatek zaplacen ve stanovené lhůtě, je možno jej zaplatit ještě v další lhůtě 6 měsíců ve výši dvojnásobku.

Zdroj: [8]

2.2.2. Vývoj ochrany technických řešení na příkladu s odbočením

Od roku 1992 a zavedení ochrany užitným vzorem, lze využít i takzvaný institut odbočení, upravený v ustanovení § 10 zákona o užitných vzorech. Odbočení dává přihlašovatelovi možnost „odbočit“ ze své přihlášky vynálezu na přihlášku užitého vzoru s tím, že mu Úřad přizná právo přednosti z původní přihlášky vynálezu.

Podmínky pro přiznání práva přednosti odbočené přihlášce jsou:

- a) Jedná se o stejné technické řešení;
- b) Přihláška užitého vzoru byla podána nejpozději do 2 měsíců od rozhodnutí o přihlášce vynálezu;
- c) Přihlašovatel předložil stejnopis přihlášky vynálezu nejpozději do 2 měsíců od podání přihlášky užitého vzoru.

Důvody pro využití institutu odbočení mohou být například nedostatečná úroveň vynálezecké činnosti pro patentovatelnost vynálezu, překlenutí doby do udělení patentu nebo předčasné uveřejnění vynálezu.

2.2.3. Příklad využití odbočení

Firma USSPA, s. r. o. zažádala o udělení patentu na vynález Způsob a zařízení pro manipulaci s termoizolačním krytem masážního bazénu nebo plaveckého masážního bazénu (viz Příloha A). Tuto žádost podala 22.4.2008, jelikož ale přihláška vynálezu neobsahovala požadované informace nebo nesplňovala jiné požadavky pro udělení patentu, do dnešního dne nebylo žádosti vyhověno. Navíc bylo rozhodnuto, že přihláška bude ke dni 4.11.2009 zveřejněna.

Společnost proto 4.2.2009 využila institutu odbočení a podala žádost o registraci užitého vzoru. Žádost byla podána (viz Příloha B) 4.2.2009. V přihlášce bylo, místo původních 13 částí určených na ochranu, pouze 7 částí, jelikož se musely vyloučit pracovní postupy a zůstaly jen zařízení, které může užitečný vzor chránit. Žádost byla zaregistrována a díky právu přednosti z původní přihlášky vynálezu byla zapsána s datem 22.4.2008 (viz Příloha C).

Firma tedy získala ochranu užitečným vzorem za necelý půlrok a zaplatila za podání přihlášky „pouhých“ 1000 Kč a za prodloužení platnosti dalších 6000 Kč, tzn. 7000 Kč dohromady. Tato částka stačí na ochranu po dobu sedmi let.

Za patent už společnost zaplatila 1200 Kč za podání přihlášky, 4500 Kč za provedení úplného průzkumu přihlášky, 200 Kč za první prodloužení lhůty a 2000 Kč za další prodloužování lhůty. Dohromady to dělá částku 7900 Kč a to ještě nebyl patent od roku 2008 udělen.

2.2.4. Doba trvání ochrany

Doba trvání ochrany užitečným vzorem se řídí dobou platnosti jeho zápisu. Tato doba činí čtyři roky od podání přihlášky u příslušného úřadu. Na žádost majitele může být doba platnosti dvakrát prodloužena, při zaplacení příslušného poplatku, a to vždy o tři roky, což znamená na maximálních deset let. Vzhledem k tomu, že se jedná o polovinu maximální doby ochrany patentu, vžil se pro užitečný vzor slangový název „malý patent“. O prodloužení doby platnosti lze požádat nejdříve v posledním roce její splatnosti.

2.2.5. Řízení o přihlášce užitého vzoru

Řízení o přihlášce užitého vzoru začíná podrobením přihlášky tzv. registračnímu principu, kde Úřad pouze prověří, jestli přihláška splňuje všechny formální požadavky dané zákonem. To znamená, že Úřad zjišťuje, zda přihláška splňuje požadavky ohledně obsahu a formy, zda nespadá do okruhů předmětů, které nejsou technickým řešením nebo jestli jsou zjevně průmyslově využitelné, zda nejde o objev, vědeckou teorii či matematickou metodu, pouhou vnější úpravu výrobku, plán, pravidlo, program pro počítač či pouhé uvedení informace. Oproti patentům se řeší, i jestli nejde o biologické reproduktivní materiály a dále obecně o jakákoliv technická řešení v kategorii způsob.

Zda technické řešení splňuje podmínku novosti a zda přesahuje rámec pouhé odborné dovednosti, Úřad v rámci řízení o přihlášce nezkontroluje. Tyto dvě podmínky, pro poskytnutí ochrany dané zákonem, se zkoumají až v případě, že je podán návrh na výmaz užitého vzoru z rejstříku. Důsledkem může být zapsání technických řešení, která nesplňují zákonem dané podmínky na úroveň novosti a tvůrčí úrovně. Naproti tomu tento systém umožňuje, aby řízení o přihlášce užitého vzoru bylo rychlejší a jednodušší, než je tomu v případě ochrany vynálezu.

Průzkum zápisné způsobilosti zahrnuje otázku jednotnosti přihlášky, tedy jestli se nejedná o spojení více technických řešení v jedné přihlášce, na základě více různých principů. Další drobnější nesrovnalosti například v popisné části či na výkresech tuto zásadu tuto zásadu neporušují.

Nesplňuje-li přihláška formální požadavky dané zákonem, vyzve Úřad přihlašovatele, aby nedostatky odstranil, jinak může být řízení o přihlášení užitého vzoru pozastaveno. Přihláška může být zamítnuta úplně, tedy v celém rozsahu, nebo částečně, vztahuje-li se zamítnutí jen na některé nároky na ochranu.

Je-li přihláška užitého vzoru způsobilá k zápisu, vydá Úřad přihlašovateli osvědčení o zápisu užitého vzoru do rejstříku a zápis oznámí ve Věstníku a užité vzor se uloží ve veřejně přístupné studovně Úřadu a k datu zápisu k němu Úřad umožní přístup veřejnosti.[8]

Přihlašovatel může požádat o odložení zveřejnění obsahu přihlášky v rejstříku na dobu 15 měsíců ode dne podání přihlášky.

2.2.6. Řízení o zániku ochrany užitého vzoru

Ochrana užitém vzorem může končit buď zánikem, nebo výmazem užitého vzoru z rejstříku vedeným Úřadem. Důvody zániku a výmazu užitého vzoru jsou uvedeny v zákoně č. 478/1992 Sb.

Nejčastější případ pro zánik užitého vzoru je uplynutím jeho platnosti nebo vzdáním se užitého vzoru jeho majitelem. K zániku užitého vzoru po uplynutí jeho doby platnosti dochází tehdy, nepodá-li majitel žádost o prodloužení doby platnosti užitého vzoru, popř. podá-li tuto žádost, ale nezaplatí příslušný správní poplatek. V případě vzdání se užitého vzoru majitelem končí platnost dnem, kdy dojde úřadu písemné prohlášení majitele. Zánik užitého vzoru Úřad zapíše do rejstříku a zveřejní ve věstníku.

V zákoně o užitéch vzorech jsou uvedeny i důvody pro výmaz, ať celý či částečný, z rejstříku. Návrh na řízení o výmazu může podat jakákoli osoba. Účelem je omezení rozsahu ochrany. Výmaz užitého vzoru se provede, pokud technické řešení není způsobilé k ochraně užitém vzorem a to nevyhovováním jednomu ze základních požadavků pro udělení průmyslověprávní ochrany.

Prvním kritériem je předmět ochrany, který musí být technické řešení. Zákon sice neuvádí definici technického řešení, ale vymezuje výčet řešení, která se za technická nepovažují.

Druhým kritériem je světová novost, kde stejně jako u patentů jde o požadavek absolutní světové novosti s tím rozdílem, že ke stavu techniky nepatří obsah patentových přihlášek a přihlášek užitéch vzorů s dřívějším právem přednosti. Ke stavu techniky dále nepatří takové zveřejnění výsledků práce přihlašovatele užitého vzoru nebo jeho právního předchůdce, ke kterému došlo v posledních šesti měsících před podáním přihlášky užitého vzoru.

Kritérium tvůrčí úrovně požaduje, aby řešení schopná ochrany přesahovala rámec pouhé odborné dovednosti.[8]

Dalším kritériem je průmyslová využitelnost, což znamená, že může být opakovaně využíváno v hospodářské činnosti. Musí se tedy jednat o úplný a jasný návod pro odborníka k technickému jednání.

Důvodem pro výmaz užitého vzoru je i existence ochrany shodného řešení patentem či užitém vzorem s dřívějším právem přednosti.

Další možný důvod pro vymazání užitého vzoru je, jestli předmět užitého vzoru jde nad rámec původního podání přihlášky užitého vzoru. Po právu jdou totiž během řízení učinit jen takové změny, které nepřesahují rámec jejího původního podání. V tomto případě musí navrhovatel výmazu jasně vymezit, o které znaky byla přihláška užitého vzoru rozšířena a které jsou přes její rámec.

Návrh na výmaz užitého vzoru z rejstříku může podat kterákoli fyzická či právnická osoba. Nemusí ani prokazovat právní zájem, to jen v případě, že užité vzor je po zániku. U návrhu musí předloženy důkazní prostředky, musí být věcně odůvodněn a musí být zaplacen správní poplatek. Důvody nesmějí být po podání návrhu na výmaz měněny, může ale být podána nová žádost. V návrhu musí být dále uvedeno, v jakém rozsahu se požaduje výmaz, údaje o navrhovateli, důvody, pro které má být užité vzor vymazán a podpis navrhovatele či jeho zástupce. Při nevyplnění výše uvedených náležitostí je navrhovatel informován a musí v příslušné době informace dodat, jinak může dojít k zastavení řízení.

Poté je návrh odeslán majiteli napadeného užitého vzoru k vyjádření. Lhůta bývá zpravidla jeden měsíc. Pokud se majitel ve lhůtě nevyjádří, dojde k vymazání užitého vzoru z rejstříku. V případě, že se majitel vyjádří, rozhodne Úřad s přihlédnutím k názorům a důkazům obou zúčastněných stran.

Při zamítnutí návrhu na vymazání zůstává užité vzor v rejstříku v platnosti v původním rozsahu, v opačném případě je užité vzor v celém nebo částečném rozsahu vymazán. Rozhodnutí musí být řádně doloženo důkazy a skutečnostmi.

2.2.7. Příklad vývoje řízení o přihlášení a výmazu užitého vzoru

Firma VENTURE BRNO, s.r.o. podala 8.7.1997 přihlášku číslo 1997-6928 o zapsání užitého vzoru s názvem Balkon, do přihlášky uvedla všechny potřebné informace o názvu firmy, o původci technického řešení, o typu technického řešení apod. a zaplatila správní poplatek vy výši 1000 Kč.

Úřad přihlášku prozkoumal a po zjištění, že přihláška obsahuje všechny formální požadavky dané zákonem, zapsal užité vzor pod číslem 6636 do rejstříku, viz příloha F.

Dále proběhlo několik méně důležitých úprav, jako změna názvu/sídla zástupce atd., kde firma musela pokaždé zaplatit patřičný správní poplatek, viz. Tabuka 1.

17.2.2000 ale přišla firma S., zastoupená Ing. F.K., s návrhem na výmaz užitého vzoru z rejstříku. Tuto žádost doložila důkazními prostředky a zaplatila správní poplatek 2000 Kč.

Úřad žádost prozkoumal a na základě faktu, že společnost S. už v roce 1977 zhotovila "Typový podklad bytových domů T-06B-KDU", který byl založen na stejném principu jako Balkon firmy VENTURE, rozhodla o částečném vymazání užitého vzoru z rejstříku. Firmě S. potvrdila například Fakulta stavební, Vysokého učení technického v Brně, že podle jejich návrhů se běžně vyučuje, tudíž se nejedná průmyslově využitelné technické řešení, které je nové. Firmě S. byl navíc vrácen poplatek, jelikož podání rozkladu bylo oprávněné. 3.3.2000 tak byl užité vzor vymazán.

Firma VENTURE se ale odvolala k vyšší instanci, jež v tomto případě zastupuje Nejvyšší správní soud, za účelem zrušení rozhodnutí předsedy Ústavu průmyslového vlastnictví. Ten po prozkoumání důkazů žaloby uznal, že řízení o výmazu probíhalo s vadami, především v nesrozumitelnosti a nedostatku důvodů rozhodnutí. Řízení se tedy vrátilo zpátky na půdu Úřadu průmyslového vlastnictví.

Úřad průmyslového vlastnictví tedy znovu svolal odbornou komisi, která měla rozhodnout o výmazu užitého vzoru. Po porovnání technického řešení u firmy VENTURE a firmy S. bylo zjištěno, že nebyly nalezeny rozdíly a tudíž technické řešení firmy VENTURE není nové a jelikož firma S. měla právo přednosti, tak se užité vzor vymazává v plném rozsahu, ve kterém byl do rejstříku zapsán. Úřad průmyslového vlastnictví tím potvrdil svoje předchozí rozhodnutí.

Firma VENTURE se nevzdala a podala žalobu na Úřad průmyslového vlastnictví k Městskému soudu v Praze. Jako důvod firma uvádí, že předseda v řízení nerespektoval právní názor vyjádřený Nejvyšším právním soudem ze dne 29.3.2007. Soud ale rozhodl, že napadené technické řešení není nové a není součástí stavu techniky, protože bylo přede dnem, od něhož přísluší přihlašovatelovi právo přednosti, zveřejněno.

Poté se případ opět vrátil k Nejvyššímu správnímu soudu, kde mělo být zpochybněno rozhodnutí Městského soudu. Nejvyšší správní soud žalobě vyhověl a případ vrátil k Městskému soudu. Jako důvod uvedl, že se Městský soud nezabýval argumentací žalobce týkající se toho, že technické řešení obsažené v přihlášce užitého vzoru je třeba posuzovat jako celek s přihlédnutím k popisu a výkresům.

Městský soud ale opět uznal, že nárokováná technická řešení nejsou nová a tudíž nemohou být zapsána jako užité vzor, čímž také potvrdil svoje předchozí rozhodnutí o správnosti výmazu užitého vzoru.

Poslední slovo měl opět Nejvyšší správní soud, kam podala firma VENTURE kasační stížnost proti rozsudku Městského soudu. Nejvyšší správní soud shodně s Městským soudem shledal, že z vymezení nároků, popisu ani výkresů nevyplývá žádný způsob nového technického řešení.

Proti tomuto rozhodnutí se již firma VENTURE nemohla odvolat a z tohoto důvodu byl užitný vzor s názvem Balkon dne 25.7.2012 z rejstříku vymazán.

2.3. Účinky užitého vzoru

Užitným vzorem, vedeným v rejstříku, vznikají jeho majiteli výlučná práva na používání technického řešení v něm uvedeném. Dále je oprávněn vyloučit třetí osoby z užívání technického řešení, které smějí použít pouze se svolením majitele. V zákoně je též výčet činností, které jsou třetím osobám bez souhlasu majitele zakázány, především použití technického řešení při své hospodářské činnosti.

Majitel užitého vzoru může na základě licenční smlouvy udělit povolení pro použití technického řešení chráněného užitém vzorem jiným osobám. Pro zápis licenčních smluv se použijí ustanovení § 14 a 15 zákona č. 527/1990 Sb., o vynálezech a zlepšovacích návrzích, ve znění pozdějších předpisů.

2.4. Rozdíl mezi užitém vzorem a patentem

Právní rámec patentu a užitého vzoru je v mnohém obdobný. Přesto je zde několik rozdílů, kvůli kterým by si žadatel měl rozmyslet, pro kterou variantu se rozhodne.

Hlavní rozdíly:

Patentem lze chránit způsoby výroby a pracovní činnosti, což užitém vzorem nejde.

U užitéch vzorů stáčí drobná vylepšení, kdežto u patentů jsou vysoké nároky na vynálezeckou činnost.

U užitého vzoru neprobíhá průzkum novosti a dokument bývá získán bez problémů.

Hodnota dokumentu je vzhledem k výše uvedeným skutečnostem nižší u užitého vzoru než u patentu. Navíc u užitého vzoru může dojít k jeho vymazání z rejstříku, pokud někdo podá návrh, doloží ho důkazy a Úřad průmyslového vlastnictví ho uzná.

Významným rozdílem je též doba udělení patentu, která může být i více let, kdežto u užitého vzoru to nebývá více než tři měsíce.

Také doba platnosti a finanční náklady se liší. U patentu je maximální doba platnosti dvacet let, u užitého vzoru deset let. Finanční náklady jsou také vyšší u patentu.

Ochrana platí u vynálezu od zveřejnění jeho přihlášky, škoda je však vymahatelná až po zapsání patentu do rejstříku. U užitého vzoru ochrana působí a škoda je vymahatelná ode dne jeho zápisu do rejstříku užitéch vzorů.

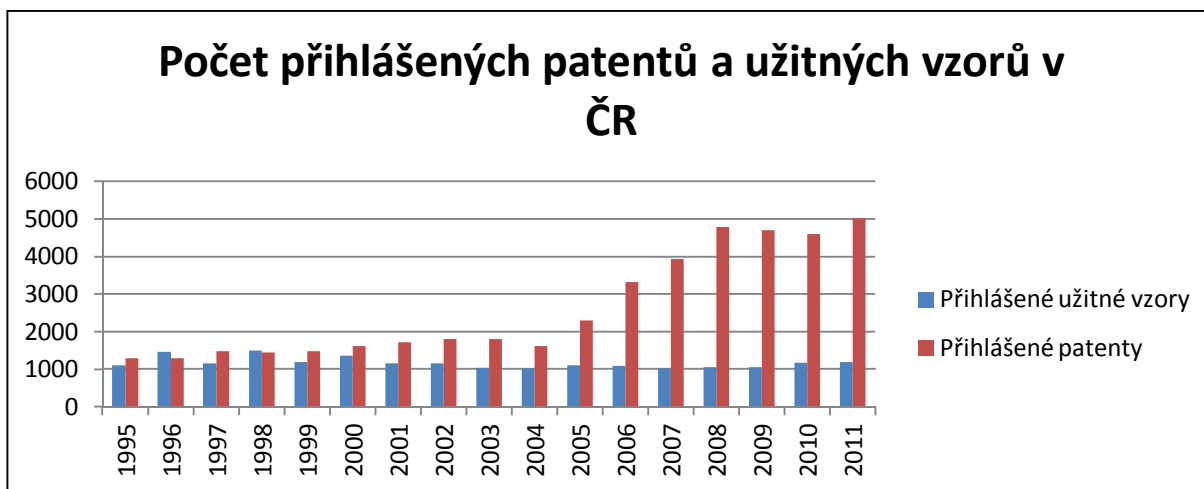
Ochrana užitém vzorem je vhodná zejména:

- pro obchodní případy s kratším časovým horizontem,
- pro jednorázový prodej průmyslového vlastnictví,
- pro rychlé zavedení výroby, která však nebude mít dlouhodobou perspektivu,
- pro technické řešení, které by neobstálo v přísných kritériích pro vynález,
- pro případ, kdy je třeba rychle získat ochranu - například když je podána přihláška vynálezu a dojde k porušování práv třetí osobou nebo takové nebezpečí hrozí, je vhodné odbočit z přihlášky vynálezu na užité vzor a zápisem užitého vzoru tak dosáhnout relativně rychlé ochrany. Po porušovateli může být požadováno kromě peněžité náhrady i zanechání dalšího využívání, což v případě přihlášky vynálezu by bylo možné až po udělení patentu.

Ochrana patentem je vhodná zejména:

- pro světově nové technické řešení s nadějí na úspěšné projití přísným průzkumem,
- pokud se výroba na něm založená jeví jako dlouhodobá a perspektivní,
- při silné konkurenci.[15]

Rozdíl mezi počtem patentů a užitných vzorů, přihlášených v České Republice, je vidět na **obrázku 1**.

Obrázek 1: Počet přihlášených patentů a užitných vzorů v České Republice

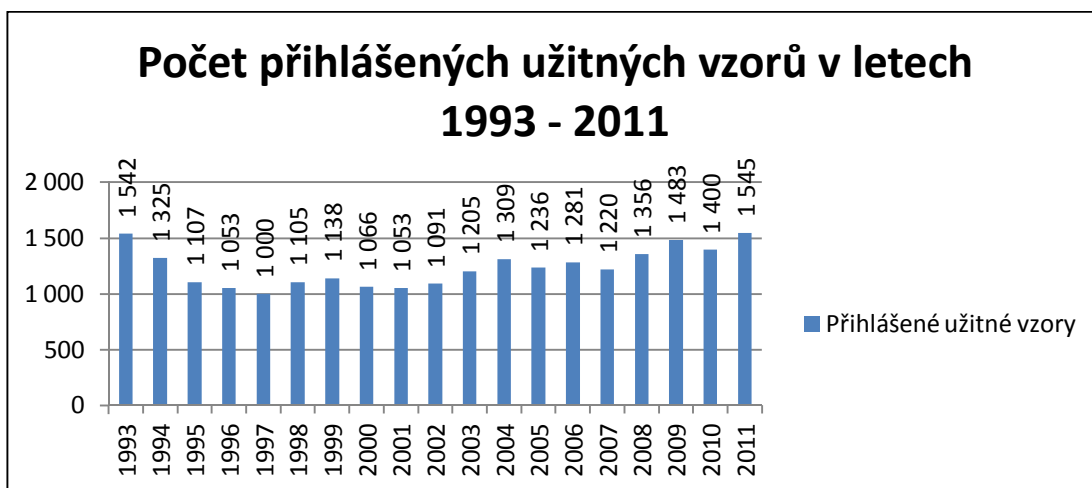
Zdroj: Upraveno podle [5]

Dále je na obrázku 1 dobře vidět, jak se vyvíjel počet udělených patentů po roce 2002, kdy se Česká republika stala členem Evropské patentové úmluvy. Zahraničním přihlašovatelům se zjednodušili podmínky udělení ochrany vynálezu patentem a proto začali tuto možnost častěji využívat.

2.5. Vývoj počtu užitných vzorů v letech 1993 – 2011

V této podkapitole je uvedeno několik grafů, ze kterých je patrné, jak se vyvíjel počet přihlášených užitných vzorů za necelých posledních dvacet let.

Následující obrázek sleduje celkový počet přihlášených užitných vzorů v ČR v letech 1993 – 2011.

Obrázek 2: Počet přihlášených užitných vzorů v České Republice

Zdroj: Upraveno podle [5]

Na grafu je vidět, že se počet zapsaných užitných vzorů ve zmíněných letech pohyboval průměrně kolem 1200 za rok. Nejvíce užitných vzorů bylo zapsáno v roce 2011, kdy o udělení ochrany užitným vzorem požádalo 1545 osob, nejméně pak v 1997, kdy jich bylo přesně 1000. Číslo z roku 2011 se ale může ještě změnit, pokud dojde k vymazání užitého vzoru na základě žádosti o rozklad třetí osobou. Tento vliv se týká i jiných roků, ale nejvíce se změny odrazí do statistik posledních let. Dohromady se tedy za dobu platnosti zákona jedná o přibližně 25000 užitných vzorů.

Další graf zobrazuje, jak se liší počet přihlášek užitných vzorů od přihlašovatelů z ČR a ze zahraničí. Z tohoto obrázku je jasně vidět, že domácím přihlašovatelům je udělováno mnohem více užitných vzorů než zahraničním. Zahraniční přihlašovatelé totiž více využívají ochrany patentem.

Obrázek 3: Počet přihlášených užitných vzorů v ČR od tuzemských a cizích přihlašovatelů

Zdroj: Upraveno podle [5]

Při porovnání s přibývajícím počtem patentů po roce 2002, jak je vidět na obrázku 1, kdy se ČR stala členem Evropské patentové úmluvy, je jasné, že zavedení institutu Evropského užitného vzoru, by mnohonásobně zvýšilo počet udělených užitných vzorů na území České republiky.

Tabulka 2 ukazuje, jak se liší počty zapsaných užitných vzorů podle oborů mezinárodního patentového třídění.

Tabulka 2: Užitné vzory zapsané přihlašovatelům z ČR dle hlavních sekcí MPT

	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
celkem	1092	967	957	1043	1019	936	990	979	1127	1136	1472
A Lidské potřeby	271	214	229	234	211	190	180	210	233	289	331
B Průmyslová technika; doprava	318	238	220	271	274	227	252	191	204	216	323
C Chemie; hutnictví	60	52	62	57	54	47	71	63	99	87	147
D Textil; papír	20	17	9	13	21	22	25	13	16	22	17
E Stavebnictví	127	140	138	148	163	129	136	148	156	168	175
F Mechanika; osvětlení; topení, zbraně	167	139	135	135	125	151	136	129	197	133	171
G Fyzika	74	105	98	132	123	120	131	160	165	175	237
H Elektřina	56	62	66	54	49	50	59	66	58	46	71

Zdroj: Upraveno podle [22]

Z tabulky je jasné, že největší zastoupení v počtu udělených užitných vzorů má dlouhodobě průmyslová technika a doprava, naopak nejmenší textilnictví a papírnictví.

V příloze D je vidět, že z cizích přihlašovatelů užitných vzorů jsou nejčastěji zastoupeni Slováci, z důvodu společné historie a prakticky žádné jazykové bariéry a dále Němci, jakožto náš nejsilnější obchodní partner.

3. Vývoj právní ochrany duševního vlastnictví v České republice

V českých zemích byl první zaznamenaný patentový zákon císařský patent z roku 1832, který byl v roce 1897 nahrazen rakouským patentovým zákonem. O tom se říkalo, že je nejmodernější na celém světě, proto platil na našem území, s výjimkou druhé světové války, až do roku 1953. V roce 1919 se přikročilo ke sjednocení se zákonem uherským o vynálezeckých patentech, který platil na území Slovenska a Podkarpatské Rusi.

Po změně politického systému v roce 1948 muselo dojít i ke změně zákonů, která nastala v roce 1952. Týkala se jak právní ochrany technických řešení, tak práv na označení. Zákony vycházely z politicky tuhému centralistického řízení ekonomiky, postrádajícího prvky tržního prostředí.

Byl vydán zákon č. 52/1948 Sb., o mimořádných opatřeních v oboru ochrany vynálezů, který uzákonil nabídku vynálezů státu. Pozdější zákon, č. 34/1957 Sb., o vynálezech, objevech a zlepšovacích návrzích, zavedl, že všechny vynálezy musely být předány státu. V době normalizace ho nahradil zákon č. 84/1972 Sb., o objevech, vynálezech, zlepšovacích návrzích a průmyslových vzorech, jenž ještě více prosazoval platné politické tendence do právní úpravy a také zavedl tzv. socialistickou formu ochrany vynálezu autorským osvědčením. V oblasti ochranných známek byl vydán zákon č. 8/1982 Sb., o ochranných známkách, který umožňoval vlastnictví ochranných známek pouze socialistickým organizacím.

Po změně politického systému v roce 1989 bylo nutno přistoupit i v oblasti průmyslových práv k nové úpravě, která by více odpovídala tržnímu hospodářství a která by respektovala vlastnická práva jejich majitelů.

Byly vydány nové zákony, jako zákon č. 527/1990 Sb., o vynálezech a zlepšovacích návrzích nebo zákon č. 529/1991 Sb., o ochraně topografií polovodičových výrobků. Po rozdělení našeho státu v roce 1993 byl vydán zákon č. 14/1993 Sb., o opatřeních na ochranu průmyslového vlastnictví, který stanovil, že ústřední orgán státní správy na ochranu průmyslového vlastnictví České republiky bude Úřad průmyslového vlastnictví. Jeho hlavní úkoly byly rozhodování o poskytování právní ochrany na vynálezy, průmyslové vzory, užité vzory atd.

V nastupující harmonizační tendenci, zejména k právním úpravám spojeným s členstvím v Evropské unii, došlo k celé řadě legislativních úprav, mezi které patří například zákona č. 116/2000 Sb., kterým se mění některé zákony na ochranu průmyslového vlastnictví. Tento zákon, který byl přijat kvůli splnění požadavků v oblasti průmyslových práv evropské

unie, členství v nově uzavíraných smlouvách, obsažených především v dohodě TRIPS, vytvořil legislativní podklad k přístupu k Úmluvě o udělování Evropských patentů.

Na tento zákon pak navazovalo vydání dalších zákonů, jako zákon č. 206/2000 Sb., o ochraně biotechnologických vynálezů, zákon č. 207/2000 Sb., o ochraně průmyslových vzorů atd. Souběžně byl vydán i zákon č. 191/1999 Sb., o opatřeních, týkajících se dovozu, vývozu a zpětného vývozu zboží porušujícího některá práva duševního vlastnictví, který měl za úkol dodržovat práva nejen průmyslového vlastnictví, ale celého duševního vlastnictví (tzv. protipirátský zákon). V souvislosti s tímto zákonem byl vydán zákon č. 121/2000 Sb., o právu autorském (autorský zákon) a zákon č. 441/2003 Sb., o ochranných známkách, který plně odpovídal úpravám platným v Evropské unii a principům, na nichž je založena i ochranná známka Společenství.

3.1. Vývoj právní ochrany užitným vzorem

První průmyslověprávní ochrana užitných vzorů v ČR přesahuje pouhé dvě desítky let, ale v Německu se tímto problémem zabývali již mnohem dříve a v roce 1891 zde vešel v platnost zákon o užitných vzorech. Zákon měl za úkol zjednodušit, do té doby velice nákladný a zdlouhavý proces, přihlášení relativně jednoduchých technických řešení. Navíc ani jeden z dříve přijatých zákonů, tj. zákon o vzorech a modelech z roku 1876 a patentový zákon z roku 1877, nepokrýval celé potřeby ekonomiky. Proto si společnost vynutila zavedení systému ochrany s menší vynálezeckou úrovní. Jedná-li se o předmět chráněný užitným vzorem, největší průlom učinila novela německého zákona, která vstoupila v platnost 1.července 1990. Zde bylo ukotveno, že předmětem ochrany užitným vzorem mohou být nejen trojrozměrné předměty, ale prakticky všechny věci, které mohou být chráněny patentem. Výjimku zde tvoří pouze postupy. Ty mohou být chráněny užitným vzorem například na Slovensku a v Rakousku.

Zavedení užitného vzoru se po Německu rozšířilo do mnoha dalších zemí, nikde ale nedosáhl takového rozšíření jako patent. V současné době je tato právní ochrana zavedena v cca 60 zemích světa, přičemž počet těchto zemí se neustále rozrůstá. V bezprostřední blízkosti ČR vydaly tyto zákony v posledních desetiletích třeba Slovensko, Maďarsko, Finsko a Rakousko.

Na rozdíl od patentů lze konstatovat, že v oblasti užitných vzorů neexistují žádné mezinárodní smlouvy, které by harmonizovaly tuto oblast. Jednotlivé národní úpravy se liší, jelikož není dán mezinárodní požadavek na novost a úroveň řešení. Také se značně liší

jednotlivé hmotněprávní i procesněprávní ustanovení. V roce 1998 EU publikovala Směrnici pro harmonizaci právní úpravy užitných vzorů v rámci Evropské unie, která ovšem členskými členy nebyla přijata. Zavedení této směrnice by znamenalo především povinnost zavedení institutu užitého vzoru i do zemí, které ho do té doby ještě neměly.

3.2. Vývoj právní ochrany užitným vzorem v ČR

O zavedení institutu užitého vzoru se v ČR diskutovalo již před desítkami let, ovšem reálně se začal nový zákon rýsovat až s přípravami patentového zákona. Upozorňovalo se ale na to, že přijetí nového patentového zákona a současného přijetí úpravy o užitných vzorech, by znamenalo příliš mnoho změn, které by nemuseli jak uživatelé, tak legislativa zvládnout. Nakonec se pozdržení přípravy této úpravy ukázalo více než rozumným, jelikož v Německu právě probíhal zlom v pojetí tohoto institutu, který vyústil v novelu německého zákona o užitných vzorech, ze které náš zákon mohl vycházet. Nebyla tedy potřebná novelizace, která by v případě přijetí s patentovým zákonem byla pravděpodobně potřeba.

V roce 1990 byl v naší zemi přijat zákon č.527/1990 Sb., o vynálezech, průmyslových vzorech a zlepšovacích návrzích, ale objevil se problém, že nebylo jednoduché určit, jestli se jedná o řešení, které je patentovatelným vynálezem, nebo se jedná o pouze tzv. zlepšovací návrh, kam patří technická, výrobní a provozní zdokonalení. Tedy jestli je právní ochrana podmíněna pouze tím, že se jedná o řešení světově nové a bylo výsledkem vynálezecké činnosti, nebo je řešení sice světově nové, ale nedosahuje vysokých požadavků, pokud jde o úroveň technického řešení. Další důvod pro zavedení zákona o užitných vzorech byla změna politické situace, kde přechodem k tržní ekonomice vzniklo obrovské množství drobných podnikatelských subjektů, pro které bylo získání ochrany patentem poměrně zdlouhavé a náročné.

Právní úprava užitných vzorů vešla do našeho právního řádu v roce 1992, kdy byl uveden v platnost zákon č. 478/1992 Sb., o užitných vzorech. Zákon nebyl provázen žádnou vyhláškou. V mnohých otázkách je tato právní úprava podobná s právní úpravou patentů. Hlavním rozdílem oproti patentové ochraně tedy je, že užitným vzorem nemůžeme chránit způsoby výroby nebo pracovní činnosti.

V roce 2000 byl zákon nepříliš výrazně novelizován zákonem č. 116/2000 Sb. Tento zákon byl přijat zejména kvůli přiblížení tuzemského práva právu Evropské unie, integraci ČR do Evropské unie a přijetí smlouvy TRIPS. Novela řeší vztahy Evropské patentové přihlášky a přihlášky užitého vzoru a některé další záležitosti související s Evropskou

patentovou přihláškou. Dále novela ruší samostatnou úpravu nucené licence s tím, že se použije analogické ustanovení zákona o vynálezech, průmyslových vzorech a zlepšovacích návrzích. Novela také dává majiteli právo na informaci, čímž má majitel možnost zasáhnout proti konkrétnímu porušovateli, ale také vysledovat řetězec podnikatelů, kteří se na porušování jeho práv podílejí.

Větší novela by byla potřeba pouze v případě přijetí výše zmíněné Směrnice pro harmonizaci právní úpravy užitných vzorů v rámci evropské unie.

Závěr

Duševní vlastnictví, jež je definováno jako majetek nehmotné povahy, který je výsledkem procesu lidského myšlení, je bezpochyby jednou z nejdůležitějších součástí moderní ekonomiky. Proto je jeho ochranně věnována veliká pozornost na mnoha úrovních právní ochrany. Základní pravidla ochrany duševního vlastnictví, jsou proto zakotveny už v Listině základních práv a svobod, na jejíž dodržování dohlíží Český ústavní soud. Dalšími možnostmi chránění svých práv je soukromoprávní ochrana a trestní ochrana soudní. Dále stát dohlíží na ochranu podnikatelského prostředí, ochranu zahraničního obchodu a ochranu proti nekalé soutěži. Jedná se dohromady o desítky zákonů.

Ochrana duševního vlastnictví se dělí na ochranu průmyslového vlastnictví a autorské právo a práva podobná. Předměty průmyslového vlastnictví se vyznačují svojí průmyslovou (hospodářskou) využitelností a formálním požadavkem na zápis do příslušného rejstříku. Do této skupiny patří např. patenty, užité vzory, průmyslové vzory a ochranné známky. Autorské právo se naopak zabývá vztahy uživatelů a tvůrců tzv. autorských děl, kam patří například spisovatelé, hudebníci, filmaři, architekti apod.

Vývoj ochrany duševního vlastnictví spadá již do doby prehistorické, ale první známý zákon je Benátský zákon z roku 1474, který byl na svou dobu naprosto přelomový. V ostatních státech se podobný zákon neobjevil ještě více než tři století. První mezinárodní a mnohostrannou smlouvou, jejímiž členy jsou včetně ČR dalších více sto států, je Pařížská unijní úmluva. Tuto smlouvu následovalo mnoho podobných dohod, třeba Haagská, Lisabonská, Madridská apod. Zlom nastal v roce 1967, kdy byla založena WIPO, což je organizace, která dohlíží na dodržování výše zmíněných i všech ostatních dohod v rámci ochrany duševního vlastnictví. Další zvrát nastal s nástupem Evropské unie, kde bylo cílem všech států, aby se podávání přihlášek sjednotilo a účinky ochrany aby se týkaly všech států Unie. Proto byly vytvořeny instituty Evropského patentu, Průmyslového vzoru společenství, ochranné známky společenství atd.

Z důvodu zdlouhavosti a finanční náročnosti procesu získání patentu na ochranu vynálezu, byl zaveden ve většině zemí institut užitého vzoru, kterému se také jinak říká „malý patent“. Řízení o přihlášení užitého vzoru je zde založeno pouze na tzv. registračním principu, při kterém se nezkoumá novost předmětu. Jako nevýhodu lze ale brát, že užité vzor může být na návrh kterékoli právnické či fyzické osoby z rejstříku vymazán. Užité vzor nedosáhl v žádné zemi takového rozšíření jako patent.

Vývoj právní ochrany duševního vlastnictví se v České republice řídil především častými změnami politické situace ve státě. První zákon, císařský patent z roku 1832, se v roce 1919 sjednotil s uherským zákonem, který v té době platil na území Slovenska a Podkarpatské Rusi. Po roce 1948 muselo dojít ke změně zákonů, aby odpovídaly centralistickému řízení ekonomiky. Zákon v roce 1957 dokonce stanovil, že všechny vynálezy musely být předány státu. S nástupem tržního hospodářství byla potřeba i nová úprava v oblasti průmyslových práv, která přišla v roce 1990. Další legislativní úpravy byly spojené především s členstvím v Evropské unii.

První ochrana užitným vzorem byla schválena v Německu, odkud se tento institut dostával do dalších zemí a dnes je platný v desítkách států. Historie ochrany užitným vzorem v ČR sahá jen do roku 1992, kdy vyšel zákon č. 478/1992 Sb., o užitných vzorech, jež byl novelizován zákonem č. 116/2000 Sb., který je platný do dneška.

Seznam použité literatury

- [1] BOHÁČEK, M. *Právo průmyslového a jiného duševního vlastnictví*. Praha : VŠE v Praze, 1996. 220 s. ISBN 80-7079-388-0.
- [2] *BusinessInfo* [online]. 23. 10. 2003 [cit. 2011-05-03]. Dostupné z WWW: <<http://www.businessinfo.cz/cz/clanek/podnikani-v-eu/ochrana-prumysloveho-vlastnictvi-v/1000520/10644>>./
- [3] *Businessinfo* [online]. 2007 [cit. 2011-06-19]. Dohoda o právech duševního vlastnictví souvisejících s obchodem TRIPS . Dostupné z WWW: <<http://www.businessinfo.cz/cz/clanek/pravni-prostredi-celni-problematika/dohoda-o-pravech-dusevniho-vlastnictvi/1000487/4792/>>.
- [4] *Businessinfo* [online]. 2010 [cit. 2011-06-19]. Přestupky a správní delikty v podnikání . Dostupné z WWW: <<http://www.businessinfo.cz/cz/clanek/orientace-v-pravnich-ukonech/prestupky-spravni-podnikani-opu/1000818/51681/>>.
- [5] *Český statistický úřad* [online]. 2012 [cit. 2011-08-15]. Dostupné z WWW: <<http://www.czso.cz> >.
- [6] DOBŘICHOVSKÝ, T. *Moderní trendy práv duševního vlastnictví: v kontextu evropského práva, dohody TRIPS a činnosti WIPO*. Praha: Právnické a ekonomické nakladatelství, 2004. 225 s. ISBN 80-7201-467-6.
- [7] *Duševní vlastnictví* [online]. 2007 [cit. 2011-06-13]. Prosazování práv z duševního vlastnictví. Dostupné z WWW: <<http://www.dusevni-vlastnictvi.cz/assets/vyukove-materialy/textyIVfinal.pdf>>.
- [8] HORÁČEK, R.; ČADA, K.; HAJN, P. *Práva k průmyslovému vlastnictví*. Praha: C. H. Beck, 2005. 424 s. ISBN 80-7179-879-7.
- [9] JAKL, L. *Právní ochrana vynálezů a užitných vzorů: vypracování jejich popisů a nároků na ochranu*. Praha: Metropolitní univerzita, 2010. 279 s. ISBN 978-80-86855-56-1.
- [10] JEMELKA, P. EU zavede jednotný patent: Římu a Madridu navzdory. *Aktuálně.cz* [online]. 16. 02. 2011, [cit. 2011-04-28]. Dostupný z WWW: <<http://aktualne.centrum.cz/zahranici/evropska-unie/clanek.phtml?id=691309>>.
- [11] JENERÁL, E. *Evropský patentový systém*. Praha: ÚPV, 1995.
- [12] JENERÁL, E. *Mezinárodní úmluvy v patentovém právu*. Praha: ÚPV, 2009.
- [13] LINDBERG, V. *Intellectual property and Open Source. USA*: O'Reilly Media, 2008. 400 s. ISBN 978-0-596-51796-0.

- [14] LUKŠÍČEK, I. *Softwarové patenty - mýty, očekávání a realita*. Brno, 2006. 50 s. Bakalářská práce. Masarykova univerzita. Dostupné z WWW: <http://is.muni.cz/th/51554/fi_b/Bakalarska_prace_SW_patenty.txt>.
- [15] *Patentová a známková kancelář* [online]. 2011 [cit. 2011-08-19]. Dostupné z WWW: <<http://www.kaniasedlaksmola.cz/index.htm>>.
- [16] *Práva k duševnímu vlastnictví: TRIPS* [online]. Praha: The Associated Press, 2010/2011 [cit. 2011-06-21]. Dostupné z WWW: <http://www.studentsummit.cz/data/1296060127925BGR_WTO_TRIPS.pdf>.
- [17] *Právní rádce* [online]. 2005 [cit. 2011-06-19]. Přehled práva duševního vlastnictví v České republice. Dostupné z WWW: <<http://pravniradce.ihned.cz/c1-14010730-prehled-prava-dusevniho-vlastnictvi-a-jeho-pravni-ochrany-v-ceske-republice>>.
- [18] SLOVÁKOVÁ, Z. *Průmyslové vlastnictví*. Praha: LexisNexis CZ, 2006. 212 s. ISBN 80-86920-08-9.
- [19] *Technický týdeník* [online]. 2007 [cit. 2011-06-19]. Slovník pojmů z oboru průmyslového vlastnictví. Dostupné z WWW: <http://www.techtydenik.cz/slovník_prumyslove_vlastnictvi.php?part=7>.
- [20] TELEC, I.; TŮMA, P. *Přehled práva duševního vlastnictví*. Brno: Doplněk, 2006. 116 s. ISBN 1081-309-2006.
- [21] TÝČ, V. *Mezinárodní úprava ochrany průmyslových a autorských práv*. Brno: Masarykova univerzita, 1993. 147 s. ISBN 80-210-0650-1.
- [22] *Úřad průmyslového vlastnictví* [online]. 21.6.2011 [cit. 2011-08-17]. Dostupné z WWW: <<http://www.upv.cz>>.
- [23] Zákon č. 121/2000 Sb., o právu autorském, o právech souvisejících s právy autorskými a o změně některých zákonů, (autorský zákon),
- [24] Zákon č. 140/1991 Sb., trestní zákon, ve znění pozdějších předpisů
- [25] Zákon č. 478/1992 Sb., o užitných vzorech,
- [26] Zákon č. 527/1990 Sb., o vynálezech a zlepšovacích návrzích,

Přílohy

- Příloha A Příhláška patentu číslo 2008-243
- Příloha B Přehled položek řízení užitého vzoru 19692
- Příloha C Úvodní strana užitého vzoru 19692
- Příloha D Zapsané užité vzory v ČR podle země přihlašovatele

Úřad průmyslového vlastnictví

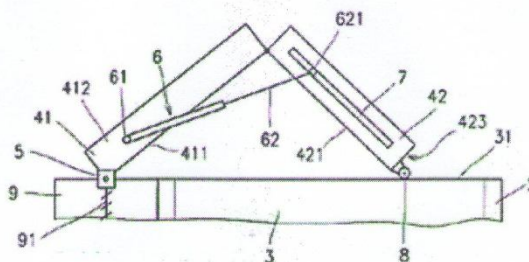
Rešeršní databáze patentů a užitných vzorů

Data jsou aktuální ke dni: 26.08.2012 20:07

Databáze obsahuje české přihlášky vynálezů zveřejněné od roku 1991, patenty od č. 1, evropské patenty platné na území ČR a zapsané užitné vzory.

Vyhledávat můžete také titulní strany národních patentů podle jejich čísel, nebo celé naskenované dokumenty.

(21)	Číslo přihlášky	2008-243
(22)	Datum podání přihlášky	22.04.2008
(54)	Název	Způsob a zařízení pro manipulaci s termoizolačním krytem masážního bazénu nebo plaveckého masážního bazénu
(71/73)	Přihlašovatel/Majitel	USSPA, s. r. o., Dolní Dobrouč, CZ
(72/75)	Původce	Petr Kolář Ing., Dolní Dobrouč, CZ
(74)	Zástupce	Ing. Dobroslav Musil, patentová kancelář, Ing. Dobroslav Musil, Cejl 38, Brno, 60200
(51)	MPT	E 04 H 4/08, E 04 H 4/06
(40)	Datum zveřejnění	04.11.2009
	Stav	Zveřejněná přihláška
	Druh	PV národní s žádostí o udělení patentu
(57)	Anotace	Vynález se týká způsobu a zařízení pro manipulaci s termoizolačním krytem (4) masážního bazénu nebo plaveckého masážního bazénu (1) mezi jeho krycí polohou a otevřenou polohou a naopak, přičemž termoizolační kryt (4) obsahuje alespoň jednu dvojici termoizolačních segmentů (41, 42) tvořenou unášecím termoizolačním segmentem (41) a unášeným termoizolačním segmentem (42), které jsou spolu otočně spojeny a v krycí poloze leží svými dolními plochami (411, 421) na obvodu masážního bazénu (1), přičemž unášecí termoizolační segment (41) je na masážním bazénu (1) otočně uložen. Při přechodu z krycí do otevřené polohy se úhel, který svírají dolní plochy (411, 421) termoizolačních segmentů (41, 42) dvojice termoizolačních segmentů (41, 42), zmenšuje od 180° v krycí poloze do 0° v otevřené poloze, v níž se původně dolní plochy (411, 421) obou termoizolačních segmentů (41, 42) dotýkají, a při přechodu z otevřené do krycí polohy se úhel, který svírají dolní plochy (411, 421) termoizolačních segmentů (41, 42) zvětšuje od 0° do 180°.

Přehled položek řízení- Naskenovaný dokument

Pozn.: Stav probíhajícího řízení je zřejmý z Přehledu položek řízení.

<http://isdv.upv.cz/portal/pls/portal/portlets.pts.det?xprim=1062601&lan=cs>

26.8.2012

Zdroj: [22]

Úřad průmyslového vlastnictví

Přehled položek řízení

Data jsou aktuální ke dni: 26.08.2012 04:01

Číslo spisu:	2009-20819
Číslo ochranného dokumentu:	19692
Skupina:	PUV - národní s žádostí o zapsání do rejstříku
Stav řízení:	Platný dokument
Název/Znění:	Zařízení pro manipulaci s termoizolačním krytem masážního bazénu nebo plaveckého masážního bazénu
Datum podání přihlášky:	22.04.2008
Oprávněná úřední osoba / umístění:	archiv / archiv

Číslo položky	Datum příjmu	Datum odeslání	Název položky	Datum vyřízení žádosti	Datum nabytí právní moci	Poplatek uhrazen	Datum evidence platby
7		12.04.2012	PRODLOUŽENÍ PLATNOSTI				
6	10.04.2012		žádost o 1.prodloužení platnosti	12.04.2012		ANO	11.04.2012
5		10.06.2009	odeslání osvědčení o zápisu				
			ZAPSÁNÍ UV				
3	16.04.2009		přepracované/doplněné podlohy				
2	11.03.2009		přepracované/doplněné podlohy				
1	04.02.2009		PUV - podání přihlašovatelem			ANO	11.02.2009

[Zpět]

UŽITNÝ VZOR

(19)
ČESKÁ
REPUBLIKA

ÚŘAD
PRŮMYSLOVÉHO
VLASTNICTVÍ

(21) Číslo přihlášky: **2009 - 20819**
(22) Přihlášeno: **22.04.2008**
(47) Zapsáno: **08.06.2009**

(11) Číslo dokumentu:

19692

(13) Druh dokumentu: **U1**

(51) Int. Cl.:
A61H 33/10 (2006.01)
A61H 33/00 (2006.01)
A47K 3/02 (2006.01)
A47K 3/00 (2006.01)

(73) Majitel:
USSPA, s.r.o., Dolní Dobrouč, CZ
(72) Původce:
Kolář Petr Ing., Dolní Dobrouč, CZ
(74) Zástupce:
Ing. Dobroslav Musil, patentová kancelář, Ing. Dobroslav Musil, Cejl 38, Brno, 60200

(54) Název užitého vzoru:
**Zařízení pro manipulaci s termoizolačním krytem masážního bazénu
nebo plaveckého masážního bazénu**

CZ 19692 U1

Zdroj: [22]

Příloha D

	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Celkem	1 162	1 044	1 021	1 104	1 085	1 021	1 059	1 046	1 178	1 194
původci z České republiky	1 087	958	958	1 033	1 017	928	979	981	1 116	1 124
původci ze zahraničí										
celkem	75	86	63	71	68	93	80	65	62	70
EU27 (bez ČR)	67	74	56	53	58	78	61	51	47	49
Belgie	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Bulharsko	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-
Dánsko	-	-	0	-	-	-	1	1	1	-
Estonsko	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Finsko	1	2	1	1	2	-	-	-	0	-
Francie	-	-	-	1	-	-	1	-	-	2
Itálie	1	4	1	1	-	1	1	2	1	2
Kypr	-	-	-	-	-	1	1	-	-	-
Litva	-	-	1	-	-	1	-	-	-	-
Lucembursko	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-
Maďarsko	1	2	1	1	1	1	-	1	-	-
Německo	20	18	18	8	8	18	12	12	15	10
Nizozemí	1	9	3	-	-	3	-	1	1	-
Polsko	1	2	6	3	1	3	3	-	1	1
Rakousko	7	6	2	6	4	11	7	4	5	8
Řecko	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Slovensko	33	29	22	30	41	38	33	27	20	26
Slovinsko	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-
Spojené království	2	2	-	2	-	1	2	1	-	-
Španělsko	-	-	2	-	1	1	1	1	2	-
Švédsko	-	-	-	1	1	-	0	0	1	1
Austrálie	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0
Japonsko	-	-	-	3	5	-	-	-	-	-
Kanada	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-
Korejská republika	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-
Mexiko	-	1	-	-	-	1	-	-	-	-
Norsko	-	-	-	2	-	1	-	1	-	-
Švýcarsko	1	3	-	4	1	3	3	-	2	1
Spojené státy	3	2	5	1	2	2	3	2	2	-
Turecko	-	-	-	1	-	-	2	-	2	1
Brazílie	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-
Ruská federace	-	2	1	1	-	1	4	4	3	6
Indie	-	-	-	-	-	-	-	2	-	1
Čína	1	-	1	3	-	-	2	-	-	0
Izrael	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-
Tajwan	-	2	-	3	-	5	4	4	4	10
ostatní svět	4	3	1	1	1	2	0	1	2	1

Zdroj: [22]